

GROENSTRUCTUURPLAN

- GEMEENTE NAARDEN -

Versie: Definitief eindconcept
Datum: Augustus 2009
project: Gemeente Naarden - Groenstructuurplan
projectnummer: 228569

<i>Opgesteld door:</i>	BTL Advies, Oisterwijk	<i>voor:</i>	Gemeente Naarden
<i>p:</i>	Postbus 385, 5060 JV Oisterwijk	<i>p:</i>	Postbus 5000 1410 AA Naarden
<i>t:</i>	013 52 99 555	<i>t:</i>	035 695 78 11
<i>f:</i>	013 52 99 550	<i>f:</i>	035 694 44 49
<i>e:</i>	advies@btl.nl	<i>e:</i>	info@naarden.nl
<i>w:</i>	www.btladvies.nl	<i>w:</i>	www.naarden.nl

0 Inhoudsopgave

1	Inleiding	7	4.2.9	Vierhoven	38
1.1	Inleiding/ achtergronden	7	4.2.10	Keverdijk	40
1.2	Doelstelling/ vraagstelling	7	4.2.11	Jac. P. Thijssepark	42
1.3	Gehanteerde werkwijze	7	4.2.12	Naarderwoonbos	44
			4.2.12	Bos van Bredius	46
2	Kaders en achtergronden	8	4.2.13	Valkeveen	48
2.1	Vanuit relevante wet- en regelgeving	8	4.2.14	Bedrijvenpark Gooimeer Noord	50
2.1.1	Vanuit vigerend gemeentelijk beleid	8	4.2.15	Bedrijvenpark Gooimeer Zuid	52
2.2	Evaluatie groenstructuurplan 1992	10			
2.2.1	Knelpunten in het huidige groenstructuurplan	10	5	Groenbeleid	55
			5.1	Ecologie	57
3	Actualiteiten	11	5.1.1	Visie op de ecologie in woon- en werkomgeving	57
3.1	Belang van groen	11	5.1.2	Groenbeheer en Flora- en Faunawet	57
3.2	Dimensionering groen	13	5.2	Snippergroen en uitgiftebeleid	59
3.3	Uitbesteding groenonderhoud	15	5.2.1	Criteria voor uitgifte	59
3.4	Duurzaam inkopen groenvoorzieningen	16	5.2.2	Uitgiftebeleid: aanbodmodel	59
			5.2.3	Handhaving en illegaal gebruik	60
4	Groenstructuur	17	5.3	Burgerparticipatie/ inspraak	61
4.1	Stadsgroenstructuur Naarden	18	5.4	Andere beheergerelatieerde beleidsonderwerpen	63
4.1.1	Stadskarakteristiek	18	5.4.1	Afhandeling meldingen	63
4.1.2	Huidige groenstructuur	19	5.4.2	Ziektebestrijding	63
4.1.3	Visie op de stadsgroenstructuur	20	5.4.3	Gebruik chemische middelen	63
4.2	Groene Wijkstructuur	22	6	Aandacht- en actiepunten	65
4.2.1	Naarden Vesting	22	6.1	Aandachtspunten groenstructuur	65
4.2.2	Componistenkwartier	24	6.2	Actiepunten groenbeleid	66
4.2.3	Rembrandtpark	26			
4.2.4	Oranje Nassaupark Noord	28	7	Samenvatting	67
4.2.5	Oranje Nassaupark Zuid	30			
4.2.6	Ministerpark	32			
4.2.7	De Fortlanden	34			
4.2.8	Naardermeerkwartier	36			

1 Inleiding

1.1 Inleiding/ achtergronden

De gemeente Naarden staat bekend om haar historische Vesting, die nog in zeer goede staat verkeerd en waar groen een belangrijke rol speelt in de uitstraling van de Vesting. Naast de Vesting kent Naarden verschillende uitbreidingswijken met elk een eigen karakter. Het groen in deze wijken heeft een sterke relatie met de ontstaansgeschiedenis van de wijken.

De verschillende onderdelen van de groenstructuur hebben binnen de gemeente op de eerste plaats een structurerende werking, doordat belangrijke ontsluitingswegen worden benadrukt en stedenbouwkundige structuren worden ondersteund. Daarnaast draagt het groen bij aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Het biedt de mogelijkheid tot recreatie en is aantrekkelijk voor ecologie maar groen kan ook een bijdrage leveren aan educatie en sociale contacten. Deze functies maken dat groen een belangrijk onderdeel vormt van de gemeente en sterk bijdraagt aan de kwaliteit van de woonomgeving.

Groen is echter niet vanzelfsprekend. Functies als woningbouw en parkeren vragen om steeds meer ruimte, waardoor de structuren steeds verder worden verdicht. Door vast te leggen welk groen van belang is voor de uitstraling van de gemeente wordt voorkomen dat dit groen een andere functie krijgt of verloren gaat.

Het groenstructuurplan gemeente Naarden heeft betrekking op het groen binnen de komgrenzen van de gemeente. Het plan licht het belang van groen vast voor de toekomst en geeft voor de periode 2008 - 2023 richting aan de ontwikkelingen en het beheer van het openbaar groen in de gemeente Naarden.

1.2 Doelstelling/ vraagstelling

Het groenstructuurplan maakt allereerst inzichtelijk welke belangrijke groenstructuren binnen de gemeente aanwezig zijn en welke functies deze

structuren hebben. Hierdoor zorgt het groenstructuurplan dat het stedelijk groen nu en in de toekomst bijdraagt aan een aantrekkelijk woon- en vestigingsmilieu in Naarden. In het groenstructuurplan is de visie op het groen in Naarden voor de komende 15 jaar vastgelegd. Hierin zijn ook de actuele ontwikkelingen meegenomen. Zoals de bouw van de Calsschool in de groene randzone van de wijk De Fortlanden en de bouw van woningen aan de Van Limburg Stirumlaan.

Naast het vastleggen van de belangrijkste groenstructuren is voor het groenbeleid in verschillende thema's de inhoudelijke koers bepaald. Door deze verschillende thema's heeft het gemeentebestuur de keuzen en afwegingen op hoofdlijnen gemaakt en is het voor gemeenteambtenaren mogelijk het beleid nadien praktisch toe te passen en uit te werken.

1.3 Gehanteerde werkwijze

De planvorming van dit groenstructuurplan is gestart met een opstartbespreking waarbij de knelpunten die uitgangspunten voor dit plan zijn besproken. Daarnaast heeft een rondgang met één van de wijkcoördinatoren plaatsgevonden waarbij het karakter van de verschillende wijken is besproken en knelpunten zijn aangedragen. Tijdens het planproces hebben twee discussiemomenten plaatsgevonden in de vorm van projectgroepbesprekingen. In de projectgroep waren gemeentelijke ambtenaren vanuit verschillende vakrichtingen aanwezig, waaronder werkvoorbereiding, management wijkbeheer, groenbeleid en adviseurs van BTL Advies B.V.

2 Kaders en achtergronden

Uitsnede uit een groenactieplan

De verantwoordelijkheid voor de inrichting en het beheer van het gemeentelijke groen ligt primair bij de gemeente Naarden. Een groenstructuur is echter niet vrijblijvend. Hogere overheden hebben wetgeving opgesteld met betrekking tot ecologische waarden en bescherming van monumenten. Ook de gemeente zelf heeft beleid vastgesteld waarin kaders zijn gesteld voor de openbare ruimte. In de volgende paragrafen zijn deze toegelicht.

2.1 Vanuit relevante wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

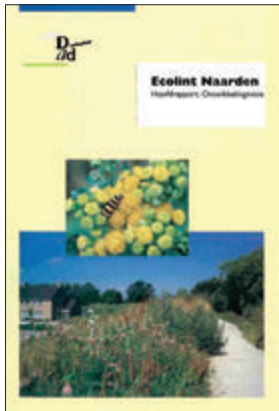
De Flora- en faunawet (Stb. 1998,402) richt zich op de bescherming van inheemse planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden. Uitgangspunt bij verstoring, beschadiging, jagen enz. is het 'nee, tenzij'-beginsel. De Flora- en faunawet heeft niet alleen gevolgen voor nieuwe ontwikkelingen maar ook voor de werkzaamheden in het dagelijks groenbeheer.

Monumentenwetgeving

In de Monumentenwet kunnen groenobjecten, zoals bomen en tuinen, alleen worden beschermd wanneer deze elementen in de beschrijving van het geregistreerde Rijksmonument staan vermeld. Afzonderlijke groenobjecten, zoals bomen of bomengroepen, kunnen niet als Rijksmonument worden geregistreerd. Naarden kent vele Rijksmonumenten, de belangrijkste is natuurlijk de Vesting. Hier is bij geen van deze objecten groen als onderdeel van het monument opgenomen.

Nationaal register monumentale bomen

De Bomenstichting beheert het Nationaal Register van Monumentale Bomen. Het betreft zowel gemeentelijke bomen als bomen in eigendom van derden. Het register monumentale bomen heeft geen juridische status. In het register zijn voor Naarden de Godelindeboom en de zilverlinde aan de Meentweg opgenomen.

Rapportage Ecolint Naarden

2.1.1 Vanuit vigerend gemeentelijk beleid

Groenactieplan

De gemeente Naarden heeft als vervolg op het groenstructuurplan (1992) en het Kwaliteitsplan Openbaar Groen Naarden per wijk een groenactieplan opgesteld. Het eerste groenactieplan was dat van Componistenkwartier in 2001. Het laatste groenactieplan zal dat van de Vesting en overige gronden zijn. Dit actieplan zal in het najaar van 2008 worden gestart en doorlopen tot het tweede kwartaal van 2010.

Tijdens het opstellen van de groenactieplannen worden in overleg met bewoners aanpassingen verricht aan diverse groenvakken en indien nodig worden achterstanden weggewerkt. De groenactieplannen zijn in het verleden opgesteld en bieden voor het op te stellen groenstructuurplan maar een beperkt kader.

Ecolint

De ontwikkelingsvisie Ecolint is opgesteld nadat door verschillende organisaties (gemeenten, provincie, waterschap, natuurorganisaties en NS) een convenant is getekend voor verbetering van de natuurwaarden van het Naardermeer. Het belangrijkste doel van dit convenant was de opheffing van ecologische isolatie van het Naardermeer.

De ontwikkelingsvisie Ecolint sluit aan op al eerder uitgevoerde natuurontwikkelingsplannen in de omgeving en vormt de noordelijke ontsluiting van het Naardermeer met de Gooimeerkust. De ontwikkelingsvisie bevat in het inrichtingsplan diverse maatregelen om deze ontsluiting te verbeteren.

Daar waar het groenstructuurplan aansluit op/ raakvlakken heeft met het Ecolint worden voorstellen afgestemd op de ontwikkelingsvisie.

Kwaliteitsplan openbaar groen

Het plan geeft uitgangspunten voor verbetering en het instandhouden van de kwaliteit van het groen. Het plan beschrijft welke kwaliteit er in de openbare ruimte van Naarden wenselijk is en of de kosten van die kwaliteit ook op langere termijn te handhaven zijn. De keuze voor een kwaliteitsniveau in een bepaald gebied is een belangrijk kader voor het groenstructuur. De twee voornaamste combinaties uit het plan zijn:

- Woonwijk, hoofdstructuur, natuurlijke parken/ plantsoenen, groot groengebieden en bedrijventerreinen op een kwaliteitsniveau Basis/Schoon (technische staat/ verzorgingsstaat)
- Centrum, cultureelrijke parken/ plantsoenen en begraafplaats op een kwaliteitsniveau Hoog/Schoon (technische staat/ verzorgingsstaat)

Het huidige groenstructuurplan maakt ook onderdeel uit van de kaders vanuit vigerend gemeentelijk beleid. Een uitgebreide analyse hiervan is opgenomen in paragraaf 1.3.

Speelruimteplan Naarden

Speelruimteplan Naarden

De gemeente Naarden heeft in 2008 een Speelruimtebeleidsplan opgesteld omdat er bij herinrichtingen van een wijk geen uitgangspunten waren voor het aanleggen of aanpassen van speelterreinen. In het speelruimtebeleidsplan is een evenredige verdeling gemaakt van speelvoorzieningen over wijk en het aantal kinderen.

Groenimpuls in Naarden

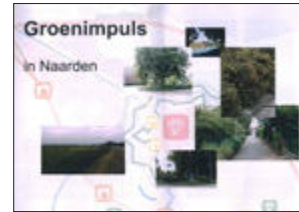
In het document 'Groenimpuls in Naarden' zijn ideeën en voorbeelden gegeven om het groen in de gemeente Naarden te verbeteren. Hiervoor wordt vooral gericht op:

- Verbeteren belevingskwaliteit door het zichtbaar maken van de historie en doorzichten te maken naar de vesting en het landschap.
- Groenstructuur langst doorgaande routes en entrees moet gezien worden als visitekaartjes van de gemeente.
- Door het benutten van de wijkkarakteristieken kan de eenheid in de wijken worden versterkt. Een voorbeeld hiervan de beplanting in de wijk Keverdijk.
- Juweeltjes: beeldbepalende perken die speciale aandacht verdienen.

Structuurvisie Naarden 2003

In de Structuurvisie Naarden 2003 worden de hoofdlijnen en principes van de ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. De structuurvisie dient als een leidraad voor de komende 10 à 20 jaar. De voor het groenstructuur belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Beschermen van het groene en open karakter van de schootsvelden om de Vesting en zorgen dat ook in de toekomst de vrije zichtlijn (van oost tot west) op de Vesting behouden blijft.
- Transformatie van rijen eensgezinswoningen naar gestapelde woningen in een groene omgeving.
- Mogelijke functieverandering (woningbouwlocaties) op de huidige gronden van het sportcomplex met een verplaatsing van het sportcomplex naar een nader te onderzoeken locatie. Mogelijk kan het volkstuintencomplex benut worden voor sportvelden en/of andere groenfuncties

2.2 Evaluatie groenstructuurplan 1992

Het groenstructuurplan uit 1992 is de basis voor dit vernieuwde plan. In deze evaluatie zijn de knelpunten uit het groenstructuurplan 1992 beschreven zodat hiervoor in het vernieuwde groenstructuurplan oplossing kunnen worden aangedragen.

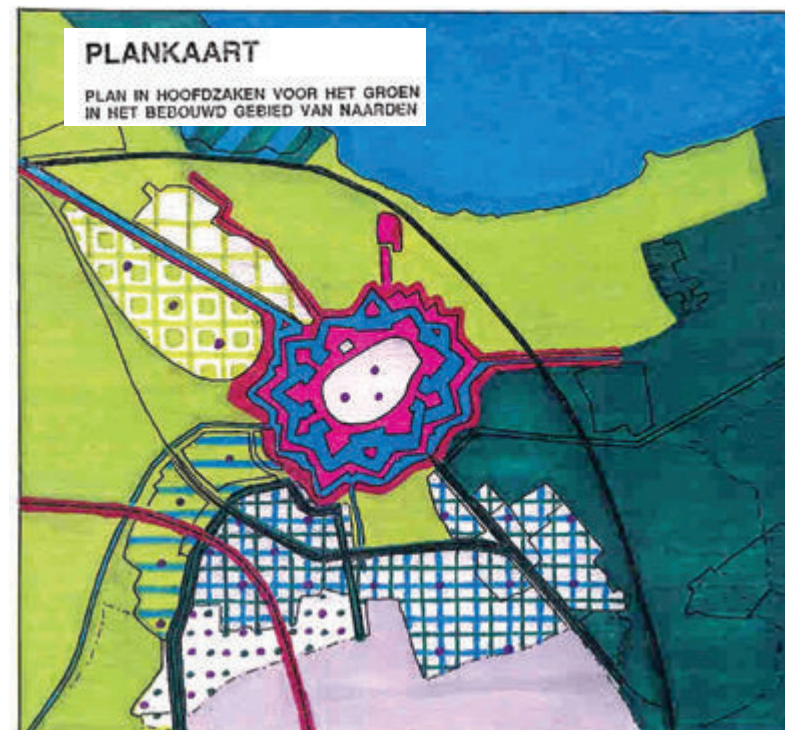
Het groenstructuurplan is geschreven naar aanleiding van verschillende problemen in het stedelijk groen van de gemeente Naarden en de groeiende belangstelling voor natuur, milieu en vrijetijdsbesteding dichtbij de woonomgeving. De doelstellingen voor het groenstructuurplan waren gericht op het verrijken van de ecologische waarde van het groen in de gemeente en diende als het duurzaam kader voor de eisen en behoeften van bewoners en flora en fauna. Daarnaast wordt in het groenstructuurplan veel waarde gehecht aan het functioneel toepassen van groenvoorzieningen. De inrichting en het beheer moeten efficiënt en praktisch uitvoerbaar zijn.

2.2.1 Knelpunten in het huidige groenstructuurplan

In de afgelopen 15 jaar heeft de gemeente veel voorstellen uit het groenstructuurplan uitgewerkt. Na verloop van de tijd is echter gebleken dat de visie niet meer aansluit bij de huidige kijk op het groen en onvoldoende diepgang heeft om handvatten te bieden bij nieuwe ontwikkelingen en het dagelijks beheer. De visie is vooral gericht op het ecologische beheer van het groen. Iets waarover de laatste jaren veel andere inzichten zijn gekomen. Daarnaast wordt in het groenstructuurplan gesproken over stedenbouwkundige eenheden als onderverdeling voor de groenstructuur. Dit is niet meer gewenst omdat elke wijk een eigen, specifieke opbouw en groenstructuur heeft die samen het karakter van de wijk vormen.

Daarom wordt in dit vernieuwde groenstructuurplan de visie op de groenstructuur opnieuw bekeken en getoetst aan de actuele ontwikkelingen en zienswijzen.

Daarnaast wordt voor elke wijk de specifieke groenstructuur vastgelegd.

Plankaart uit het bestaande groenstructuurplan

3 Actualiteiten

Openbaar groen is niet zomaar een onderdeel van de openbare ruimte. Het moet voor iedereen aantrekkelijk en bereikbaar zijn. Het is daarom belangrijk dat de visie op het groen regelmatig wordt getoetst aan verandering van inzichten, nieuwe benaderingen of wijzigingen in wet- en regelgeving. Hieronder worden de belangrijkste actualiteiten uiteengezet.

3.1 Belang van groen

Groen wordt steeds belangrijker in onze drukke samenleving. We willen groen gebruiken voor recreatie, ontspanning, aankleding van de woonomgeving, afscherming van ongewenste bedrijvigheid enz. Vooral in het stedelijk gebied is de druk op het groen steeds hoger. Gemeentes worden steeds meer gevraagd hun ruimtes functioneel te gebruiken zoals meer parkeergelegenheid of woningbouw op inbreidingslocaties met als resultaat dat de druk op het groen wordt verhoogd. Om de kwaliteit te behouden is het noodzakelijk te investeren in groen.

Onderzoek heeft aangetoond dat groen leidt tot voordelen voor gezondheidszorg, veiligheid, wonen en recreatie. Enkele voorbeelden waaruit blijkt wat groen voor mensen doet zijn hier weergegeven:

- In een uitnodigende woonomgeving waarin groen en water gecombineerd zijn, voelen burgers zich verantwoordelijk voor en meer betrokken bij hun omgeving.
- Een woonomgeving waarin groen en water gecombineerd worden, verhoogt de waarde van onroerend goed. Niet alleen gunstig voor woningbezitters, maar bijvoorbeeld ook voor gemeenten, projectontwikkelaars en woningcorporaties.
- Een groene werkomgeving leidt tot minder ziekteverzuim, tot een grotere inzet en inventiviteit van werknemers, dus tot meer arbeidsvreugde en meer productiviteit.
- Uitzicht op een groene omgeving in bijvoorbeeld een zieken- of verpleeghuis versnelt het herstelproces.

- Groen in de woonomgeving maakt wandelen, fietsen en hardlopen aantrekkelijk. En lichaamsbeweging is gezond! Gezonde mensen doen minder vaak een beroep op de gezondheidszorg.

(bron: www.groenforumnederland.nl)

Groen is dus van groot belang voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. De gemeente Naarden heeft als gemeente de taak burgers een goede leefomgeving te bieden met voldoende groen om te spelen/ recreëren. Hoeveel groen voldoende is voor een gemeente als Naarden is moeilijk te bepalen. In de Nota Ruimte wordt gesproken over 75m² groen per woning voor nieuwbouwwoningen. De noodzakelijke hoeveelheid groen is echter afhankelijk van verschillende factoren, zoals opbouw van de wijk, aanwezige relaties met het buitengebied, en het eigen privé groen wat aanwezig is.

Voorbeelden van het gebruik van de groene ruimte

Voor de gemeente Naarden is in onderstaand overzicht het areaal aan groen per woning weergegeven.

Wijk	Karakteristiek (bijdrage aan het groen)			areaal groen	aantal woningen	areaal per woning
	Aandeel privé groen	Opbouw van de wijk	Relatie met buitengebied			
Bos van Bredius	++	++	+	118.684	948	125
Componistenkwartier	+	+	+			
Valkeveen	++	++	+			
De Fortlanden	+/-	-	+/-	62.321	389	160
Ministerpark	+	+	-	21.971	1089	20
Naarderwoonbos	++	++	+	261.344	180	1.452
Oranje Nassaupark Noord	+/-	+	-	79.385	781	102
Oranje Nassaupark Zuid	+	+	-			
Naardermeerkwartier	-	+/-	+/-			
Rembrandtpark	+	+	-	55.163	868	64
Tuindorp Keverdijk	-	-	+/-	89.880	1654	54
Vesting	-	-	+	145.432	782	186
Vierhoven	-	+/-	+	45.337	632	72

Voor de wijken Oranje Nassaupark Noord/ Zuid en Naardermeerkwartier is alleen het totale aantal woningen bekend. Hierdoor is het niet mogelijk per wijk een areaal per woning te berekenen.

Uitwerking van de tabel:

- De wijk Naarderwoonbos bezit veel particulier/privé groen, heeft een wijkopbouw met veel gemeentelijke groen en een duidelijke relatie met het buitengebied. Deze wijk bezit dus ruim voldoende groen.
- De wijk Componistenkwartier heeft naast de aanwezigheid van privé groen en de relatie met het buitengebied ook een sterke binding met het aanwezige water in de wijk. De wijk heeft een gering oppervlak aan gemeentelijk groen maar is door het privé groen en de oeverranden toch een wijk met een groene uitstraling.
- De wijk De Fortlanden en Naarden Vesting hebben een duidelijke relatie met het buitengebied. Gemeentelijk groen in deze wijken ligt vooral in de randen en sluit aan op het buitengebied. Hierdoor lijkt het of de wijken voldoende groen hebben. In de wijken zelf is het groen echter beperkt.

Met name in de Vesting is simpelweg geen ruimte voor meer groen. De aanwezige groene uitstallingen/ geveltuinen zijn naast de Vestingwallen dan ook de belangrijkste groenelementen op straatniveau

- De beperkte hoeveelheid (54 m²) groen per woning in Keverdijk heeft vooral te maken met de kleinschalige bebouwing in deze wijk. De woningen hebben weinig privé-groen en ook in de opbouw van de wijk is weinig ruimte voor structureel groen.
- Datzelfde geldt voor de wijken Naardermeerkwartier en Vierhoven. Ook hier is het aandeel privé groen beperkt. Het groen in de wijk wordt vooral bepaald door enkele grotere groenvakken en een groene omranding die zorgen dat de wijk toch behoorlijk groene uitstraling heeft.
- De wijken Oranje Nassaupark Noord en Zuid, Rembrandtpark en Ministerpark zijn wijken die qua stedenbouwkundige opzet veel op elkaar lijken. Naast het feit dat de wijken beschikken over een ruime hoeveelheid privé groen hebben de wijken een groenstructuur die voornamelijk bestaat uit enkele grotere groenvakken en bomen in verharding of gras. Het areaal gemeentegroen is beperkt maar wordt versterkt door het privé groen.

Conclusie:

Veel wijken bezitten een ruime hoeveelheid groen, door de grote hoeveelheid privé groen in de wijken. Voor enkele wijken is de hoeveelheid groen echter beperkt. Dit zijn de wijken waarin de stedenbouwkundige opzet is bepaald door geschakelde of rijtjeswoningen die weinig ruimte laten voor privé groen. De woningen hebben kleine of geen voortuinen en staan daardoor dicht tegen de rijweg. Een goed voorbeeld is de wijk Keverdijk. Ook de wijken Naardermeerkwartier en Vierhoven zijn in beperkte mate vergelijkbare wijken.

Het is belangrijk het aanwezige groen in deze wijken te beschermen en op een kwalitatief hoogwaardig niveau te onderhouden. Bijvoorbeeld door geen groen uit te geven en de inrichting af te stemmen op de hogere gebruiksdruk.

3.2 Dimensionering groen

Zowel bij nieuwe ontwikkelingen als herinrichting is het van belang een goede afweging te maken van de toe te passen beplantingstypen. Enerzijds is dit van belang om de gewenste uitstraling te realiseren. Anderzijds is dit van belang met het oog op het toekomstige beheer, het tegengaan van klachten en de duurzaamheid van de beplanting.

De gestelde eisen zijn gericht op het ontwikkelen van een duurzame groenstructuur die effectief beheerd kan worden. Hiertoe zijn enkele uitgangspunten gehanteerd:

- De *vitaliteit* van de beplanting moet optimaal kunnen worden gegarandeerd. Gezonde beplanting is over het algemeen veilig en duurzaam. Naast externe omstandigheden zijn groeiplaats, bodem en waterhuishouding en natuurlijk de juiste soortkeuze essentieel voor een vitale beplanting.
- Het *beheer* van de beplanting dient zo effectief en efficiënt mogelijk te worden uitgevoerd. Door te streven naar vitale beplanting en goed gesloten plantvakken wordt hier grotendeels aan voldaan. Andere aandachtspunten hierbij zijn de aanplant op de juiste plantafstand, beperking van het aantal obstakels (in gazons en verharding) en de aanplant van soorten waarvan vaststaat dat ze het in Naarden goed doen.
- De eventuele *overlast* van beplanting (vaak met name bomen) voor omwonenden moet zoveel mogelijk worden beperkt.
- De bomen, en in minder mate ook beplanting, moet zoveel mogelijk kunnen uitgroeien tot hun *soort eigen habitus* (groeivorm). Dat wil zeggen dat zowel bovengronds als ondergronds voldoende ruimte aanwezig moet zijn om de bomen uit te laten groeien tot de vorm die de soort van nature ontwikkelt.

Op de eerste plaats zijn **algemene richtlijnen** opgenomen. Hierin worden richtlijnen gegeven ten aanzien van de boom- en beplantingskeuze.

1 Toepassen beheertypen op geschikte locaties

In centrumgebieden komen wisselbeplanting en leilinden goed tot hun recht. Deze groentypen passen omwille van hun intensieve beheer en cultureurlijke uitstraling echter niet in een landschappelijke beplanting. Door de keuze voor bepaalde groentypen af te stemmen op de plaats in de groenstructuur en de hiermee samenhangende zonerings van beeldkwaliteitsniveaus ontstaat een karaktervolle en beheerbare groenvoorziening. (in overleg met beleidsmedewerker groen.)

2 Eenheid in beheertypen leidt tot overzichtelijk beheer

Door te kiezen voor beplanting van eenzelfde beheertypen (bijvoorbeeld vakbeplanting met bodembedekkers of gazon) wordt de diversiteit van werkzaamheden beperkt en kan het beheer aaneengesloten plaatsvinden. Daarnaast zorgt een herhaling van beheertypen binnen een wijk of straat ervoor dat een eenduidige en overzichtelijke groenstructuur ontstaat.

3 Voldoende diversiteit

Om te voorkomen dat een monocultuur ontstaat is het belangrijk voldoende diversiteit aan te brengen in de beplanting. Zo mag de hoeveelheid van één soort (zowel bomen als heesters) in de gemeente nooit meer bedragen dan 10% van het totale bomenbestand of heesterbeplanting en van een cultivar nooit meer dan 5%.

4 Gesloten plantvakken

Het voldoende dicht aanplanten van een plantvak resulteert in een snellere sluiting van het plantvak waardoor beheer efficiënter kan worden uitgevoerd en het plantvak een aantrekkelijker beeld oplevert.

5 Toepassing gras

Het toepassen van gras heeft voordelen voor het beheer en verzorgingsbeeld van het groen. Daarnaast kan gras ook een preventieve werking hebben bij chemischvrije onkruidbestrijding omdat in een grasveld meer onkruid wordt getolereerd dan in een beplantingsvak.

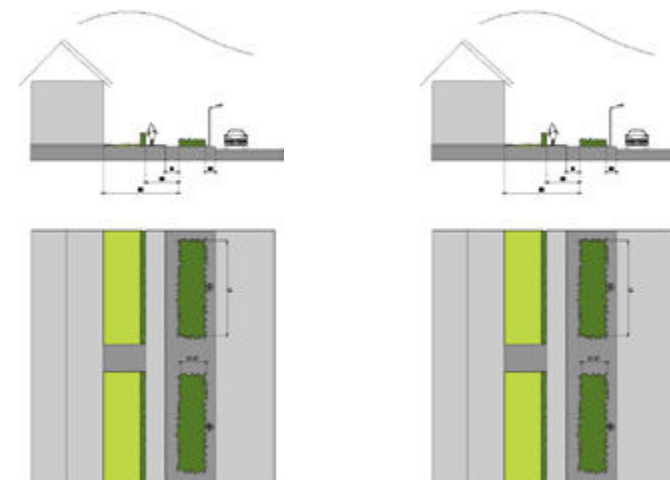
De **ruimtelijke richtlijnen** bieden houvast bij de inrichting van de openbare ruimte. De richtlijnen zijn op de eerste plaats opgesteld om overlast of onveilige situaties te voorkomen. Beplanting die over verharding hangt leidt tot onveilige situaties. Daarnaast geeft hoge beplanting langs voet- en fietspaden een onveilig gevoel. Door bij aanplant rekening te houden met de omvang van het groen worden ongewenste situaties in een later stadium voorkomen.

In vakken met de aangegeven minimale maat heeft de beplanting voldoende ruimte zich volwaardig te ontwikkelen tot een duurzame beplanting. Dit voorkomt dat beplanting in verval raakt. Kale plekken of onkruidgroei zijn ongewenst. De aangegeven omvang van de vakken is daarnaast noodzakelijk om een effectief beheer mogelijk te maken. Op de eerste plaats wordt een plantafstand van de beplanting tot de rand van het beplantingsvak geadviseerd. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de minimale maat die een beplantingsvak van een bepaald groentype dient te hebben.

Ruimtelijke richtlijnen beplanting	<i>bosplantsoen</i>	<i>heesters</i>	<i>bodembedekkers</i>	<i>botanische rozen</i>	<i>hagen</i>	<i>gras</i>
A minimale afstand tot rijbaan	2.50 m	0.50 m	0.30 m	0.20 m	0.50 m	nvt
B minimale afstand tot fiets/voetpad	3.50 m	0.50 m	0.30 m	0.20 m	0.30 m	nvt
C minimale afstand tot gevel	2.50 m	2.50 m	nvt	nvt	0.50 m	nvt
D minimale afstand tot kavelgrens	nvt	nvt	nvt	nvt	0.50 m	nvt
E minimale vakbreedte	5.00 m	2.00 m	1.00 m	1.00 m	0.50 m	2.00 m
F minimale vaklengte	10.00 m	4.00 m	2.00 m	1.00 m	3.00 m	3.00 m
minimale oppervlakte	50.00 m ²	8.00 m ²	2.00 m ²	5.00 m ²	nvt	6.00 m ²
maximale oppervlakte	nvt	200.00 m ²	100.00 m ²	50.00 m ²	nvt	5000.00 m ²

Locatiegebonden richtlijnen

Voor een goede aanplant dient altijd rekening gehouden te worden met de specifieke locatie en de eisen die daaruit kunnen worden gesteld aan beplanting, bomen en plantwijze. Zo kunnen de gevoeligheid voor strooizout of wind en de geschiktheid van een plantsoort op bepaalde bodemtypen of grondwaterstand medebepalend zijn voor de soortkeuze.

3.3 Uitbesteding groenonderhoud

Het groenonderhoud in de gemeente wordt voornamelijk uitgevoerd door de eigen dienst. Wanneer echter specialistische kennis of materieel nodig is, of wanneer productiewerk moet worden geleverd zoals grote oppervlaktes hagen knippen of maaien van lang gras, dan kiest de gemeente in de meeste gevallen ervoor dit door externe aannemers te laten uitvoeren. Bij het uitbesteden van werkzaamheden is het voor de gemeente belangrijk te letten op betrouwbaarheid, professionaliteit en degelijkheid van de externe aannemer. Bij de aanbesteding van het werk moet ook de visie van de gemeente duidelijk aanwezig zijn, zodat de kwaliteit en ontwikkeling van de beplanting gedurende lange tijd gewaarborgd is.

Omdat de kwaliteit van het werk sterk bepalend is voor de ontwikkeling van een duurzame groenstructuur is het noodzakelijk dat de gemeente in een nader op te stellen groenbeheerplan uitgangspunten opstelt voor het Voor alle aanbestedingen is betrouwbaarheid, professionaliteit en degelijkheid belangrijk. Bij de aanbesteding van het groenonderhoud moet ook de visie van de gemeente duidelijk aanwezig zijn, zodat de kwaliteit en ontwikkeling van de beplanting gedurende lange tijd gewaarborgd is.

Omdat de kwaliteit van het groenonderhoud sterk bepalend is voor de ontwikkeling van een duurzame groenstructuur is het noodzakelijk dat de gemeente in een nader op te stellen groenbeheerplan uitgangspunten hiervoor opstelt. In deze uitgangspunten legt de gemeente de lange termijn visie voor het groenonderhoud vast en worden eisen opgesteld waaraan de uitvoerende partij moet voldoen om het groenonderhoud goed te kunnen uitvoeren. Uitgangspunten kunnen zijn:

Langlopende contracten

Door het groenonderhoud voor een langere periode door één partij uit te laten voeren wordt het eenvoudiger de opgestelde visie na te streven en krijgt de uitvoerder meer gevoel van betrokkenheid bij het aanwezige groen. Daarnaast geven langlopende contracten de gemeente meer zekerheid in prijs en ontstaat er een vertrouwensrelatie met de uitvoerende partij.

Continuïteit in uitvoering

Zoals hiervoor ook al is aangegeven is het voor het ontwikkelen van een duurzame groenstructuur noodzakelijk om het groenonderhoud consequent en constant uit te voeren. Een goed voorbeeld hiervan is het dunnen van grove beplanting (bosplantsoen) om zo een goede samenstelling te krijgen van struiken en boomvormers. Wanneer dit dunnen niet consequent plaats vindt, heeft dit directe gevolgen voor het gewenste eindbeeld.

Concurrerende prijs

Wanneer de gemeente meerdere partijen uitnodigt om een prijs op te stellen voor het groenonderhoud, wordt het mogelijk te kiezen voor de partij die de beste prijs/kwaliteitsverhouding biedt.

Professionaliteit van de uitvoerder

Om het groen te ontwikkelen tot een duurzame groenstructuur moet verwacht kunnen worden dat de uitvoerder van het onderhoud beschikt over voldoende vakkennis om te bepalen wat juist is voor de ontwikkeling van het groen. Daarnaast dient gewerkt te worden met professioneel, degelijk en verzorgd materieel, wat op een juiste manier gebruikt wordt. Voor specifieke opdrachten zal de gemeente van de uitvoerende partij vragen om gespecialiseerde kennis voor de uitvoering van deze werkzaamheden.

Meedenken van uitvoerder bij groenonderhoud

De uitvoerende is door het regelmatige onderhoud sterk betrokken bij de inrichting van de openbare ruimte. Hierdoor kan deze eenvoudig aangeven aan de gemeente waar zich in het groen knelpunten bevinden. Het betreft bijvoorbeeld plaatsen waar een plantsoort niet aanslaat of waar omgevormd moet worden zodat de beplanting beter voldoet aan de gevraagde functie. Daarnaast vinden regelmatig nieuwe ontwikkelingen plaats als het gaat om groenonderhoud. Door als gemeente samen met de uitvoerende partij na te denken over deze veranderingen is het makkelijker om groenonderhoud aan te passen aan deze nieuwe wensen en eisen.

Aanbesteding van het groenonderhoud

In het europeesche aanbestedingsbeleid worden groenonderhoudswerkzaamheden gezien als B-diensten. Hierdoor is voor deze werkzaamheden het drempelbedrag voor openbare aanbestedingen niet van toepassing. Mits de aanbesteding achteraf wordt gepubliceerd. (bron/ jurisprudentie o.a.: Vznr. Rb. Breda, 30 december 2004, LJN AS 3372)

In het nader op te stellen groenbeheerplan zullen de uitgangspunten voor uitbesteding van groenonderhoud en de uitvoering van de aanbesteding verder worden uitgewerkt.

3.4 Duurzaam inkopen groenvoorzieningen

Duurzaamheid is een zeer actueel thema. Op gemeentelijk niveau zijn zowel bestuur, politiek en eigen dienst betrokken bij duurzaamheid. Één van de doelstellingen die de landelijke overheid heeft beschreven voor 2010 is het 50% duurzaam inkopen bij gemeentes, provincies en waterschappen.

Voorbeelden van duurzaamheid en duurzaam inkopen zijn:

- Het opnemen van milieu- en beheerparagrafen bij planvorming.
- Het toepassen van geschiktheidseisen op vakmanschap en het milieucertificaat ISO.
- Gebruik maken van plantmateriaal wat voor meer dan 50% bestaat uit materiaal met een Eko of Milieukeur.
- Lokaal gebruik van reststoffen

Het thema duurzaamheid zal in de toekomst steeds meer belangstelling krijgen. De gemeente zal daarom de actualiteiten rondom dit thema sterk volgen en indien wenselijk hiervoor acties ondernemen.

4 Groenstructuur

In dit hoofdstuk is de gewenste groenstructuur binnen de wijken van de gemeente Naarden vastgelegd. Hierbij zijn drie niveaus te onderscheiden, Stadsstructuur, Wijkstructuur en Overig groen. Het doel van het vaststellen van de groenstructuur is het beschermen van de bestaande structuren en het ontwikkelen van de gewenste groenstructuur.

De stads- en wijkstructuur is in de betreffende paragrafen beschreven aan de hand van karakteristieken, kaartmateriaal en foto's. Het overige groen betreft het groen wat niet binnen de stads- of wijkstructuur valt. Door dit onderscheid is het belangrijkste groen in elke wijk overzichtelijk van één kaart af te lezen.

Stadsstructuur	Representatief groen van belang voor de gehele gemeente Naarden. Bijvoorbeeld als historische element of benadrukking van ontsluiting van de kern.
Wijkstructuur	Functioneel of structuurbepalend groen met een gebruiksfunctie voor de gehele wijk
Overig groen	Groen wat belangrijk is voor direct aanwonende maar geen meerwaarde heeft voor de totale stad of wijk.

In de stadsstructuur zijn verschillende sterlocaties aangegeven die binnen de gemeente Naarden waardevol en beeldbepalend zijn. De totale Vesting wordt als sterlocatie gezien vanwege de betekenis voor de gemeente. Daarnaast zijn ook de rotonde Zandbergen, Anna van Burenpark, forten aan de Verlengde fortlaan, diverse vijvers, het monument aan de burgemeester van Wettumweg, het oorlogsmonument aan de Thierensweg en de entree aan de Churchillkruising - Koningin Wilhelminalaan en de entree aan de Amersfoortsestraatweg als sterlocatie aangegeven. Dit zijn speciale plekken waar extra zorg en aandacht aan besteed wordt. Enkele van deze locaties zijn al eerder opgenomen in de groenimpuls, waarin ze als juweeltjes van Naarden zijn aangemerkt.

De inrichting en uitstraling van het groen in de diverse onderdelen van de groenstructuur verschilt. Door een onderscheid te maken in stadsstructuur, wijkstructuur en overig groen is het mogelijk prioriteiten aan te geven in onderhoud en ontwikkeling. Daarnaast kan aan de hand van deze structuren bij toekomstige ontwikkelingen worden bepaald welke structuren moeten worden behouden en beschermd en hoe deze elementen worden ingericht.

Dit biedt de gelegenheid om deze structuren zorgvuldig in nieuwe plannen in te passen. Ook ten aanzien de verkoop van groen is tussen de structuren onderscheid aanwezig:

	Stadsstructuur	Wijkstructuur	Overig groen
Prioriteit acties/ onderhoud	Zeer hoog	Hoog	Normaal
Bescherming aanwezig groen	Duurzame bescherming	Duurzame bescherming	Inrichting aanpasbaar aan wensen bewoners
Inspraak bij herinrichting	Zeer beperkt	Beperkte	Inspraak bewoners gewenst, wijkgericht werken
Verkoop	Ongewenst	Ongewenst	Snippergroen verkoopbaar

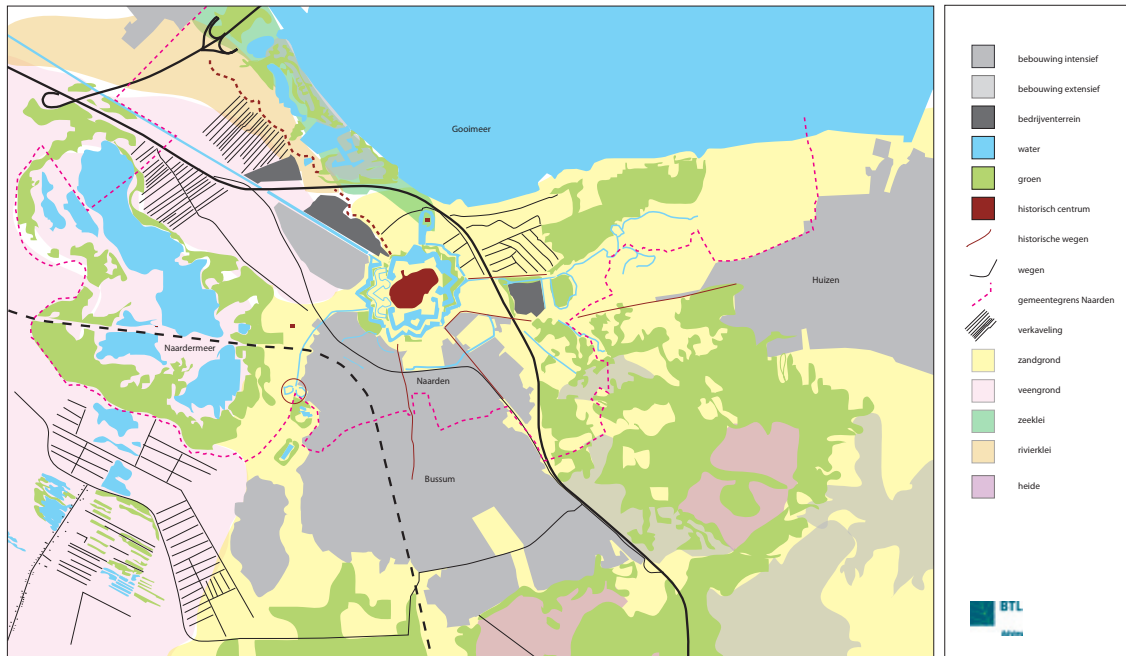
Vesting is Stadsstructuur

Groen in combinatie met water als Wijkstructuur

Groen langs een woning als Overig groen

Landschapsstructuurkaart Naarden

4.1 Stadsgroenstructuur Naarden

4.1.1 Stadskarakteristiek

De gemeente Naarden ligt samen met de kern Bussum als stedenbouwkundige kern in een landschap van polders, moerassen en plassen en de kustzone van de voormalige Zuiderzee. Deze ligging is lange tijd geleden ontstaan door het verschil aan bodemtypen in de omgeving. Op de hoger gelegen Gooise stuwwal en de uitlopers van de Utrechtse Heuvelrug, waar zich ook Naarden op bevindt kon bewoning plaatsvinden. De lager gelegen veen en klei gebieden stonden regelmatig onder water waardoor ze pas veel later ontgonnen zijn.

De vesting Naarden, als onderdeel van de Hollandsche Waterlinie en ontstaan rond 1350, vormde in het verleden een belangrijke barrière op de route Amsterdam – Haarlem. De vesting was namelijk grotendeels omringd met water en ondoordringbare moerasgebieden. De vesting heeft door het behoud van de stedenbouwkundige opzet en de aanwezige vestingwerken een markante, historische uitstraling die voor een belangrijk deel het karakter van de totale gemeente bepaalt. De openheid en de ruimte voor natuur in de schootsvelden (aan de noord/noord-oostzijde) zijn van grote waarde voor ecologie en recreatie.

Nadat de vesting in 1926 zijn militaire functie verloor werd het mogelijk de gemeente uit te breiden op de schootsvelden. Bijzonder is daarbij de afstand die is aangehouden tussen de vesting en de nieuwe wijken. Deze open ruimtes versterken het markante uitzicht op de vesting. De nieuwbouw van woningen vond allereerst plaats ten oosten en zuiden van de vesting. In deze tijd heeft ook de aaneensluiting met Bussum plaatsgevonden. Doordat de wijken van Naarden en Bussum tegen elkaar zijn aangebouwd is de gemeentegrens niet overal zichtbaar. De bebouwingstypen zijn aan beide zijden gelijk en vaak sluit de beplanting hierbij aan. Later, na de tweede wereldoorlog, volgden de wijken ten westen van de vesting. De opbouw en karakteristiek van de wijken is beschreven in de wijkstructuur.

Snelweg A1

Rijksweg

4.1.2 Huidige groenstructuur

De ontsluiting van Naarden vindt plaats via Rijksweg, Godelindeweg en Amersfoortsestraatweg. Vanuit deze wegen gaan wijkontsluitingen richting de verschillende wijken. Zoals de Lambertus Hortensiuslaan, Huizerstraatweg, Brediusweg en de Amsterdamsestraatweg. Deze laatste vormt samen met de Amersfoortsestraatweg en de Koningin Wilhelminalaan de route naar de vesting.

Een belangrijk lijnvormig element net buiten de kern van de gemeente is de snelweg A1. Deze ligt door het 'open' schootsveld en heeft weinig relatie met de bebouwde omgeving. Toch is de snelweg door zijn opvallende ligging in het landschap bepalend voor het beeld van Naarden.

Rondom Naarden zijn veel natuur- en recreatieve waarden aanwezig. Het Naardermeer met het open landschap ten westen, het Gooimeer als uitloopgebied voor inwoners van Naarden en ten oosten het beekdallandschap met open gebieden afgewisseld met rijk begroeide bossen zorgen, naast de vesting, voor een variatie aan natuurlijke en recreatieve mogelijkheden.

Naast deze overgangszones en bosgebieden is ook de begeleidende beplanting langst de ontsluitingswegen onderdeel van de groenstructuur.

Amersfoortsestraatweg

Lambertus Hortensiuslaan

Amsterdamsestraatweg

Godelindeweg

Koningin Wilhelminalaan

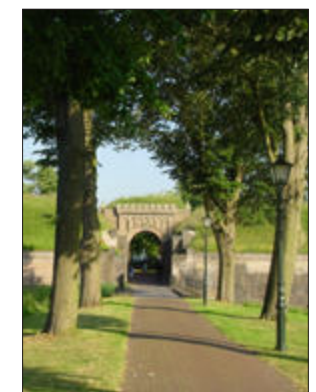
Cort. van der Lindenlaan

Over de Tol

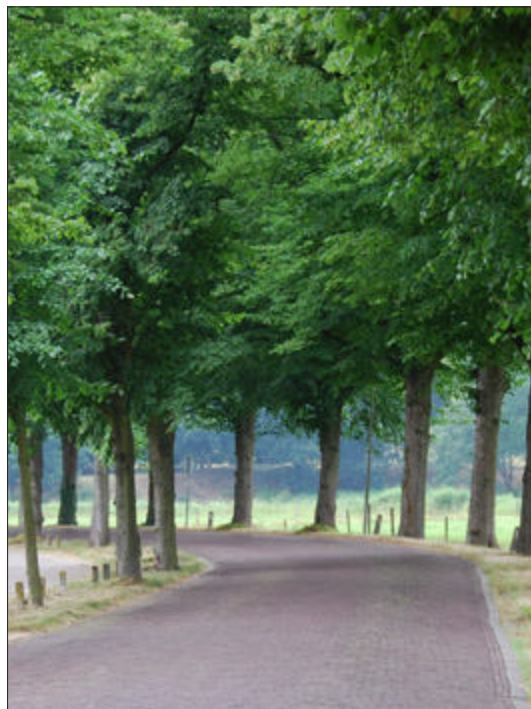
Natuurgebied Fortlanden

Vesting

Vesting

Boomstructuur Huizerstraatweg

Ecolint nabij De Fortlanden

Rotonde Amersfoortsestraatweg

4.1.3 Visie op de stadsgroenstructuur

Bepalend voor de Naarden is de vesting en de verschillende (historische) toegangswegen. De hoofdgroenstructuur is dan ook hierop gebaseerd. De entrees van de kern zijn de eerste beelden die een bezoeker van de gemeente Naarden krijgt. Deze plekken dienen dan ook aantrekkelijk ingericht te zijn. De wegen van de hoofdgroenstructuur bestaan voornamelijk uit lange, verbindende wegen die grote delen van Naarden en omstreken ontsluiten. De Rijksweg, Godelindeweg, Meerstraat, Burg. J. Visserlaan en Huizerstraatweg vormen verbindingen die dwars door Naarden lopen. De spoorbaan en de A1 vormen de grote verbindinglijnen en zijn markant aanwezig. De andere belangrijke wegen zijn toegangswegen of ontsluitingswegen van en naar de Vesting: Amsterdamsesstraatweg, Amersfoortsestraatweg, Lambertus Hortensiuslaan, Thierensweg, Cort van der Lindenlaan, Burgemeester J. Visserlaan en Koningin Wilhelminalaan.

Naast het lijnvormig groen zijn grote groeneenheden bepalend voor de hoofdgroenstructuur in Naarden. De vesting met de schootsvelden, de rotonde op knooppunt Godelindeweg en Amersfoortsestraatweg, de rotonde nabij Keverdijk, het natuurgebied nabij de wijk Fortlanden, de groene zone rondom Over de Tol, het bos/parkgebied rondom het Naarderwoonbos, de groene zone langs de Rijksweg met het volkstuintencomplex en het afschermende groen ten noorden van Gooimeer Zuid.

Deze structuur is erg duidelijk en overzichtelijk door de logische opbouw. Volwassen bomen en zichten naar het buitengebied creëren oriëntatie en zorgen voor kwaliteit van de structuur. Met name de volwassen laanbeplanting aan de Huizerstraatweg en Amersfoortsestraatweg, de markante bomen rondom de rotonde aan de Amersfoortsestraatweg en het waardevolle natuurgebied met uitloopgebied naar het Naardermeer zijn van grote waarde. Daarnaast zijn er grootse zichten vanaf de Rijksweg en Huizerstraatweg naar het omliggende landschap. Natuurlijk vormt de Vesting het middelpunt van Naarden met de markante bomen, zichten op de schootsvelden en de ruimtelijke opzet van bijzondere bebouwing met groen beklede gevels.

LEGENDA

- LIJNEN
- VLAKKEN
- STERLOCATIES
- VESTING

Groene stadsstructuur Naarden

Oorspronkelijk: Oude Kaart van Naarden
 Gebaseerd op: Groenstructuurplan Naarden
 Plaatsnaam: Naarden
 Plaatsnummer: 37000
 Plaatscode: 01
 Datum: Augustus 2008

Vestingsmuren

Aankleding van de panden

Bussummerstraat

Oude Haven

Parkje met verzetsmonument

Ruysdaelplein

4.2 Groene Wijkstructuur

4.2.1 Naarden Vesting

Het karakter van de Vesting wordt vooral bepaald door:

- De vesting op zich is erg karakteristiek
- Zicht op het water en het landschap
- De oude panden met eigen karakter

De groene wijkstructuur van de Vesting bestaat uit verschillende groenobjecten die gezamenlijk een sterlocatie vormen. De meest belangrijke is de groene rand die om de Vesting ligt. Deze omranding heeft een belangrijke functie als uitloopgebied voor de bewoners. Naast de groene omranding komen in verschillende straten boombeplantingen voor. Met name de bomen in de Bussummerstraat en langs de Oude en Nieuwe Haven zijn van belang voor de groene uitstraling in de Vesting.

Omdat binnen de Vesting weinig ruimte is voor groen zijn de aanwezige groenelementen zoals de Binnentuin, Ruysdaelplein, kruidentuin en de omgeving van de kerk van grote waarde. Deze groenelementen worden versterkt door particuliere initiatieven met groene aankleding door middel van potten en klimplanten.

Aandachtspunten

- De buitenrand is aan de noordzijde erg dicht beplant en heeft daardoor een gesloten uitstraling. De buitenrand is eigendom van de Rijksgebouwendienst en zal in de toekomst opener gemaakt worden waardoor de beleefbaarheid van de Vesting ook hier verbetert.

Beethovenlaan

Oud Blaricummerweg

Mahlerlaan

Beethovenlaan

4.2.2 Componistenkwartier

De karakteristiek van de wijk Componistenkwartier wordt bepaald door:

- Voor het overgrote deel een lommerrijke wijk
- Woningen uit jaren '30 (merendeel) en jaren '70 (noordelijke deel)
- Ontsloten door Amersfoortsestraatweg
- Grote overeenkomsten met Rembrandtwijk
- Groot verschil in opbouw en groen tussen oudere deel en het jaren '70 deel.

De groene wijkstructuur van het Componistenkwartier bestaat uit de karakteristieke laanboombeplantingen in gras of grasbermen zoals in de Wagnerlaan en Oud Blaricummerweg. Deze structuren bestaan zowel uit volwassen als jonge bomen van eik, linde, plataan en rode beuk.

Naast de boomstructuren zijn ook de vijvers en waterpartijen een belangrijk sterlocatie van de groen wijkstructuur. Door de opzet van deze elementen krijgt de wijk een royale uitstraling

In het jongere deel van de wijk (jaren '70) komen weinig tot geen laanbomen voor. Het groen in dit deel wordt vooral gekenmerkt door groenvlakken.

Aandachtspunten

- De hofjes creëren achterkanten met anonieme groenvlakken.
- De vijver heeft een besloten rand met weinig zicht op het water. Door de vijver opener te maken wordt het zicht op de vijver en de beleefbaarheid van het water verbeterd. Daarbij kan ook een versterking van de boomstructuur plaatsvinden.

Vijver in wijk

Laan van lindes

Parkje achter Paulus Potterlaan

Laan van platanen

Omgeving van Jan ter Gouwweg

Nieuwbouw- jaren '30 stijl

4.2.3 Rembrandtpark

De karakteristiek van de wijk Rembrandtpark wordt bepaald door:

- Het overgrote deel is een lommerrijke wijk met woningen uit de jaren '30, jaren '80 en nieuwbouw in jaren '30 stijl (2006-2007)
- De buurt bij de Jan ter Gouwweg is van de jaren '70 en heeft heel andere opzet.
- De nieuwbouw ligt afgesloten door parkje.
- Ontsloten door Amersfoortsestraatweg en Godelindeweg
- Aan de Dirk Tersteeglaan ligt een nieuwbouwwijk met enkele bedrijfspanden, woningen en appartementen.

De groene wijkstructuur bestaat in het lommerrijke deel uit karakteristieke laanbeplanting in grasbermen. De oude lindelaan tussen de Jan ter Gouwweg en de Rubenslaan is hiervan een voorbeeld. Centraal in de wijk ligt de royale vijver met volwassen bomen dat wordt aangeduid als sterlocatie. Het kleine parkje achter de woningen aan de Paulus Potterlaan sluit hierbij aan. In de omgeving bij de Jan ter Gouwweg is minimale beplanting aanwezig. De Dirk Tersteeglaan is ingericht met grote groenvlakken met een verzorgd uiterlijk. De bomen zijn nog jong, maar voorzien van ruime standplaatsen.

Aandachtspunten

- De aantrekkelijkheid van het water is beperkt. Dit kan verbeterd worden de uitstraling van de vijver te verbeteren en aantrekkelijk te maken voor burgers. (Dit aandachtspunt is ook opgenomen in het Waterplan)

Prins Frederik Hendriklaan

Park met bijzondere beplanting

Hoge heesters op klein groenvlak

Amalia van Solmslaan

Vijver aan Stadhouderslaan

Grote bomen op groenvlak aan Sophialaan

4.2.4 Oranje Nassaupark Noord

De karakteristiek van de wijk Oranje Nassaupark Noord wordt bepaald door:

- Wijk uit de jaren '30 en '70-'80. Grotere woningen met veel eigen grond/groen
- Ruime opzet
- Ontsluiting aan alle zijden (Rijksweg, Kon. Wilhelminalaan, Alexanderlaan).
- Royale uitstraling van het groen

De groen wijkstructuur bestaat voor het overgrote deel uit het privé-groen van de woningen. In de wijk is maar een beperkte hoeveelheid gemeentegroen aanwezig. In de straten zijn laanbomen aanwezig die zorgen voor een begeleiding van de wegenstructuur. Het centrale groenelement in de wijk (bij de Sophialaan) bestaat uit een grasveld met enkele volwassen bomen. De parkzone aan de noordzijde van de wijk, met het zicht op het water, heeft een belangrijke recreatieve functie.

Aandachtspunten

- Het enkele gemeentegroen nabij het kruispunt bestaat uit grove en hoge heesters die niet passen bij het royale beeld van deze wijk. Een aanpassing in het beplantingstypen is dan ook wenselijk.
- Het veldje met de grote bomen heeft veel massa, waardoor de onderbeplanting (vooral gras) is verdwenen. De bomen zijn van bijzondere waarde en een renovatie is op dit moment dan ook niet wenselijk. Bij uitval van bomen kan het veld opnieuw worden ingericht met een gesloten onderbeplanting

Vijver entree wijk

Lindelaan aan Juliana van Stolberglaan

Hagen op privegrond creëren een groen beeld

Beukenlaan aan Graaf Willem de Oudelaan

Binnenwegje Graaf Janlaan

Omranding buurt Graaf Janlaan

4.2.5 Oranje Nassaupark Zuid

De karakteristiek van de wijk Oranje Nassaupark Zuid wordt bepaald door:

- Wijk uit de jaren '30 en '70-'80. Grotere woningen met veel grond.
- Wijk is ruim opgezet
- Omsloten door de Rijksweg en de spoorlijn.
- Royale uitstraling groen
- Buurt met Tentdakwoningen heeft een geheel andere opzet

De groene wijkstructuur bestaat net als in Oranje Nassaupark Noord vooral uit het privé-groen (voortuinen) van de woningen. De wegenstructuur wordt ook hier benadrukt door middel van een boomstructuur in grasbermen en verharding.

De vijver met grasveld (Graaf Willem de Oudelaan) is het centrale groenelement (sterlocatie) in de wijk en heeft enkele opvallende doorzichten. De groene omringing van de buurt met de Tentdakwoningen draagt bij aan de groenstructuur van de wijk.

Aandachtspunten

- Het groen nabij verzorgingshuis 'Ravelijn' heeft een rommelige uitstraling en dient heringericht te worden.

Nagtglaslaan

Zwarteweg

Sandtmannlaan

Piersonlaan

Thorbeckelaan

4.2.6 Ministerpark

De karakteristiek van de wijk Ministerpark wordt bepaald door:

- Grote diversiteit aan woningen: jaren '70-'80 en jaren '20-'30
- Aan elkaar gelegen rechthoekige vormen creëren wijk. Relatief korte straten en een enkele keer een schuine laan wat de speelsheid van de wijk bevordert.
- Ontsloten door spoorlijn en Cort van der Lindenlaan

De groene wijkstructuur bestaat uit enkele grote groenvakken in de wijk met een verzorgde uitstraling. Daarnaast heeft het groen langst het spoor een belangrijke afschermende functie voor de wijk en is de laanbomenstructuur in gras of beplanting duidelijk aanwezig. De Thorbeckelaan vormt een doorgaande route door de wijk die wordt begeleidt met jonge laanbomen met beplanting aan de kopse kanten van de straat. Het zuidelijk deel van de wijk kent veel privé-groen met hoge hagen.

Aandachtspunten

- De kleine groenelementen op hoekpunten en aan koppen van woningen zijn matig van kwaliteit. Dit kan verbeterd worden door het toepassen van goed gesloten beplantingsvakken.

Entree wijk

Schout - hoofdweg

Verlengde Fortlaan

Schout - inham

Groenstrook door wijk

Natuur/park rondom wijk

4.2.7 De Fortlanden

De karakteristiek van de wijk De Fortlanden wordt bepaald door:

- Wijk jaren '80. Hofjes
- Rondgaande wijkontsluiting
- Onderscheid tussen verschillende delen, niet duidelijk 1 wijk of wijkstructuur.
- Hofjes: veel verschillende kwaliteiten. Afhankelijk van positie woningen.
- Zuid: rechtlijnige opbouw, beschutte ligging

De groene wijkstructuur bestaat uit de duidelijk aanwezige boomstructuur met onderbeplanting langs de Schout en Baljuw. Daarnaast heeft het grote driehoekige speelveld aan de voorzijde van de wijk een belangrijke recreatieve functie. De buitenrand van de wijk heeft naast een functie als uitloopgebied van de wijk ook een belangrijke ecologische functie en is daarom een sterlocatie binnen de groenstructuur.

Aandachtspunten

- Geen aandachtspunten aanwezig.

Graaf Willem de Oudelaan

Graaf Willem de Oudelaan

Noordelijke parkzijde

Zicht op Johan Willem Frisolaan

Charlotte de Bourbonlaan

4.2.8 Naardermeerkwartier

De karakteristiek van de wijk Naardermeerkwartier wordt bepaald door:

- Relatief kleine wijk, jaren '80
- Speelse stedenbouwkundige opzet, groen verduidelijkt en versterkt dit
- Veel zicht op landschap vanaf de Charlotte de Bourbonlaan
- Ontsloten door spoorlijn en Rijksweg

De groene wijkstructuur bestaat uit de verschillende groenvakken die verspreid in de wijk liggen. De vakken zijn ingericht met bomen en opvallende plantsorten. De boombeplanting in onderbeplanting in de Graaf Willem de Oudelaan is een structuurdrager voor de wijk.

Aandachtspunten

- Enkele groenelementen zijn van matig van kwaliteit. Dit kan verbeterd worden door het toepassen van goed gesloten beplantingsvakken.

Parkzone met 'zicht' op Vesting

Prinses Irenehof

Burg. J. Visserlaan

Prinses Marijkehof

Speelplek Prinses Marijkehof

Grasveld Prinses Irenehof

4.2.9 Vierhoven

De karakteristiek van de wijk Vierhoven wordt bepaald door:

- Wijk jaren '60 en '70
- Recent renovaties – hoge sierwaarde
- B.J. Visserlaan belangrijke wijkontsluiting / scheiding van de wijk
- Weinig groen in straten – veel zicht op achterkanten/ schuttingen
- Weinig relatie met landschap – gesloten randbeplanting
- Ruime opzet woningen aan de vestinggracht met parkzone

De groene wijkstructuur bestaat per hofje uit een centrale (speel)plek in het groen met bomen. De omranding van de totale wijk is van grote waarde voor het Ecolint. Het park nabij vestinggracht is een belangrijk uitloop gebied van de wijk en wordt dan ook aangeduid als sterlocatie. Door de dichte beplanting is het zicht op de vesting beperkt.

Aandachtspunten

- De grote groeneenheden hebben een rommelige uitstraling die verbeterd kan worden door het dunnen van beplanting en aanplanten van lagere beplanting
- De beplanting langs het water is erg gesloten. Waardoor het zicht richting de Vestig beperkt is. Door deze opener te maken verbetert het zicht en de beleving van het water en de vestig.

Oostzijde: nabij van Limburg Stirumlaan

Rechtlijnige middengebied

Parkzone aan Naardertrekvaart

Ten zuiden van E. de Bruijnstraat

Nesciohof

Centrumgebied E. de Bruijnstraat

4.2.10 Keverdijk

De karakteristiek van de wijk Keverdijk wordt bepaald door:

- Bouwstijlen: jaren '20-'30,
- Jaren '60, jaren '80 en nieuwbouw
- Grote mix in leeftijd bomen
- Wijk onder te verdelen in wijken/buurtten

De groene wijkstructuur is onder te verdelen in een viertal buurtten. In het meest oostelijke deel heeft de wijk een speelse opzet met hofjes. Binnen de hofjes zijn grote groenvlakken aanwezig. De groene rand van de wijk geeft een aantrekkelijk uitzicht op de vesting en het omliggende landschap.

Het middengebied is rechtlijnig van opzet en heeft veel verschillende bouwstijlen. Het groen bestaat hier vooral uit laanbomen met een grote verscheidenheid in leeftijden. De onderbeplanting bestaat uit gras en heesters.

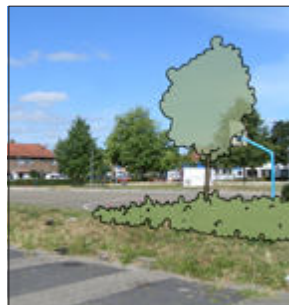
De buurt ten zuiden van de E. de Bruijnstraat is rechtlijnig van opzet en heeft verschillende groenvlakken die de buurt een groen karakter geven.

De buurt rondom het Nesciohof heeft eveneens een rechtlijnige opzet waarbij de kopse zijdes van woningen zijn beplant. Verder zijn er in deze buurt weinig grote groeneenheden aanwezig.

Aandachtspunten

- Verschillende kleine groenvakken zijn van slechte kwaliteit en dienen gerenoveerd te worden. Dit aandachtspunt sluit aan op de in de Groenimpuls genoemde verbeteringen om de karakteristiek van de wijk te verbeteren.

Entree Jac. P. Thijssepark

Fraaie beplanting in Jac. P. Thijssepark

Parkje aan westzijde

Moerascypressen in laan

Wandelpad met een grote hoeveelheid groen

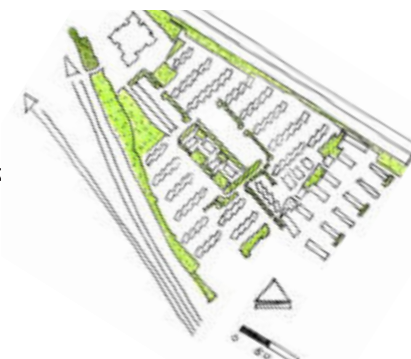

Dierenweide aan de Naardertrekvaart

4.2.11 Jac. P. Thijssepark

De karakteristiek van de wijk Jac. P. Thijssepark

- Woningen uit de jaren '80
- Wijk loopt bijna naadloos over in Keverdijk
- Eensgezinswoningen afgewisseld met flats
- Parkachtige setting

De groene wijkstructuur wordt bepaald door de speelse opzet van de wijk. De wijk beschikt over een ruim opgezette groenstructuur met veel groenvlakken in een parkachtige setting. De groenvakken bestaan uit gras afgewisseld met beplanting waaronder rozen.

Aan de noordzijde bevindt zich het parkgebied aan de Naardertrekvaart met als eindpunt de dierenweide.

Aandachtspunten

- Verschillende kleine groenvakken zijn van slechte kwaliteit en dienen gerenoveerd te worden

Speelplek nabij Boomgat

Groene straten in Naarderwoonbos

Haven nabij einde hoofdgracht

Parkgebied oostzijde met uitzicht op Gooimeer

Parkgebied zuidzijde

Woningen met zicht op jachthaven

4.2.12 Naarderwoonbos

De karakteristiek van de wijk Naarderwoonbos wordt bepaald door:

- Wijk heeft mooie ligging aan Gooimeer en de rand van Naarden
- Bijna alle woningen hebben zicht op water, haven of een groot groenvlak
- Jonge wijk, jaren '90
- Ontsluiting via de IJsselmeerweg en de A1

De groene wijkstructuur bestaat uit een bosrijke groene omlijsting van de wijk en ruime, aantrekkelijke plantvakken dicht bij de woningen. De wijk heeft een parkachtige uitstraling met doorzichten over het water. Het groen rondom de wijk loopt over naar het recreatiegebied Naarderbos.

Aandachtspunten

- De wijk heeft een erg geïsoleerde ligging met weinig zicht van buiten af en geen duidelijke oriëntatie. Dit kan voor buitenstaanders als ongewenst worden ervaren. Een aanpassing is echter niet wenselijk vanwege het besloten karakter van de wijk, dat door de bewoners erg gewaardeerd wordt

Grasbermen met monumentale bomen

Oud Blaricummerweg

Veel schaduw door de massieve kronen

J.P. van Rossumstraat

4.2.12 Bos van Bredius

De karakteristiek van de wijk Bos van Bredius wordt bepaald door:

- Villawijk met een ruime opzet

De groene wijkstructuur bestaat uit de opvallende bomenlanen in grasbermen. De grote monumentale beukenlaan aan de Oud Blaricummerweg is hiervan een goed voorbeeld

Aandachtspunten

- Tijdige vervanging van de boomstructuren

Beekdal

Zicht op de lagerliggende Meentweg

Weg met woningen door bos

Begraafplaats

Brug over beek

Bosgebied

4.2.13 Valkeveen

De karakteristiek van de wijk Valkeveen wordt bepaald door:

- Villawijk
- Wonen in het landschap: landschappelijke ligging is goed voelbaar.

De groene wijkstructuur wordt vooral bepaald door het bosrijke karakter van de wijk. De vele doorzichten naar het beekdal en omliggende landschap maken de wijk bijzonder aantrekkelijk voor recreanten. Veel van dit groen is prive-eigendom

Aandachtspunten

- Geen aandachtspunten aanwezig

Grasvlak met bomen aan hoofdas

Hoofdas Gooimeer

Eigen inrichting bedrijven

Nette hagen en goed uitziende bomen

Wandelpad naar rand bedrijventerrein

4.2.14 Bedrijvenpark Gooimeer Noord

De karakteristiek van het bedrijvenpark Gooimeer Noord wordt bepaald door:

- Veel bedrijven zien de buitenruimte als visitekaartjes
- Vrij breed profiel, ook brede groenstroken
- De straat Gooimeer vormt de ader van het terrein. Hier langs staan de bedrijven.
- Ontsloten door Amsterdamsestraatweg en IJsselmeerweg

De groene wijkstructuur op het bedrijvenpark bestaat uit hagen en laanbomen langs de centrale as en solitaire bomen in groenvlakken. Deze beplanting geeft het bedrijvenpark een groene, nette en verzorgde uitstraling.

Door de hoogte van de gebouwen is de groene buitenrand vanaf het bedrijvenpark niet zichtbaar. Andersom wordt het zicht op het bedrijvenpark vanaf het landschap beperkt wat bijdraagt aan de beleving van het Ecolint. Veel bedrijven hebben zelf ook aandacht voor groene aankleding van hun eigen terrein.

Aandachtspunten

- Het bedrijventerrein kent een hoge parkeerdruk die ook op het groen drukt.

Energiestraat

Energiestraat

Zwaar bosplantsoen noordoostzijde

Parallelweg Amsterdamsestraatweg

Entree IJsselmeerweg

Rubberstraat

4.2.15 Bedrijvenpark Gooimeer Zuid

De karakteristiek van het bedrijvenpark Gooimeer Zuid wordt bepaald door:

- Brede profielen met stenige uitstraling
- Ontsloten door Amsterdamsestraatweg met parallel hieraan de Naardertrekvaart

De groene wijkstructuur van het bedrijvenpark bestaat uit de laanbomen en onderbeplanting langst de Energiestraat. De zware rand met bomen aan de noordzijde voorkomt dat vanuit het landschap zicht is op de bedrijven.

Aandachtspunten

- Veel bedrijven hebben op eigen terrein groen aangebracht. Dit conflicteert met de bestaande groenstructuur. Wanneer de bedrijven meer betrokken worden bij de groeninrichting kunnen deze op elkaar afgestemd worden.
- De extensief beheerde bermen geven een rommelige uitstraling. Een intensiever maaibeheer kan dit verbeteren.
- Het bedrijventerrein kent een hoge parkeerdruk die ook op het groen drukt.

5 Groenbeleid

Groen is erg belangrijk in de gemeente Naarden. Het groen is één van de bepalende factoren voor het karakter en de uitstraling van de gemeente en de wijken. De aanwezigheid van een grote hoeveelheid volwassen bomen geeft de gemeente een statige en rijke sfeer. Dat gekoppeld aan het groen rondom de Vesting zorgt ervoor dat niet alleen in de Vesting het historische karakter aanwezig is maar dat dit ook in de omliggende wijken wordt benadrukt. De verschillende groenstructuren en het (privé) groen in de wijken geven de gemeente een vriendelijke en luxe uitstraling die door de bevolking erg gewaardeerd wordt.

De gemeente wil graag het karakter van de gemeente ook in de toekomst behouden. De groenstructuur heeft hierin een belangrijke rol. De groenstructuren zijn, naast de stedenbouwkundige opzet, de dragers van de sfeer en het karakter van de gemeente. Dit betekent dan ook dat de groenstructuren duurzaam moeten zijn ingericht en dat extra aandacht en zorg besteed moet worden aan het beheren en verbeteren van deze groenstructuren. Daarnaast is voldoende kwalitatief hoogwaardig groen in de wijken een must. Met name in wijken met een beperkte hoeveelheid privé groen zal de gemeente ervoor moeten zorgen dat het aanwezige groen de kwaliteit van de openbare ruimte verhoogd. Om de kwaliteiten en kansen van de gemeente Naarden verder te ontwikkelen zijn in dit groenstructuurplan thema's zoals behoud en ontwikkeling van groen, bewust uitgeven van groen en burgerparticipatie uitgewerkt.

Daarnaast is het gewenst de inrichting en het beheer af te stemmen op de functie en het gebruik van de openbare ruimte. In het centrum ligt de nadruk vooral op de Vesting als toeristische trekpleister en de uitgaansgelegenheden, terwijl de woon- en werkomgeving zoals de bedrijventerreinen en woonwijken een heel andere functie hebben. Het gebruikte groen in deze gebieden moet passen bij de functie en het gebruik van de openbare ruimte. Datzelfde geldt voor het beheer en onderhoud. In de Vesting en op de sterlocaties wordt een hoger verzorgingsbeeld verwacht dan op een bedrijventerrein of aan de rand met het buitengebied. Het

is noodzakelijk in een nader op te stellen groenbeheerplan deze differentiatie van het beheer van de openbare ruimte verder uit te werken en het gewenste verzorgingsbeeld per gebied te bepalen.

5.1 Ecologie

Openbaar groen speelt een belangrijke rol bij ecologie. Naarden heeft in het verleden veel nadruk gelegd op de aanwezigheid van ecologie in de gemeente. In de jaren '90, toen het vorige groenstructuurplan is vastgesteld, wilde men het stedelijk groen op een ecologische manier benaderen. Uitgangspunt was dan ook "Het zo goed mogelijk handhaven of ontwikkelen van de oorspronkelijke betrekkingen tussen mensen, dieren en planten". Dit heeft geresulteerd in een grote hoeveelheid initiatieven vanuit de gemeente om het stedelijk groen ecologischer in te richten.

Nu, 15 jaar later, zien we dat de goede bedoelingen om zoveel mogelijk ecologie in de stad te creëren niet in alle gevallen het gewenste resultaat hebben.

Knelpunten in ecologische groen zijn:

- Het ecologisch ingerichte groen ligt vaak verspreid door de kern waardoor ze geen directe onderlinge relatie hebben
- Het groen is vaak te kleinschalig om daadwerkelijk van enige betekenis te zijn voor flora en fauna.
- De ecologische inrichting geeft de burgers soms niet het gewenste verzorgingsbeeld van hun leefomgeving.

Deze knelpunten maken duidelijk dat een nieuwe visie op ecologie in de stad noodzakelijk is. In deze paragraaf wordt deze visie op hoofdlijnen beschreven door criteria aan te geven waaraan het ecologisch groen in de gemeente Naarden moet voldoen. Daarnaast geeft de tweede paragraaf aan hoe het dagelijks beheer van het openbaar groen kan worden uitgevoerd met toepassing van de Flora- en Faunawet.

5.1.1 Visie op de ecologie in woon- en werkomgeving

Naarden ligt als stedelijke eenheid tussen grote ecologisch aantrekkelijke gebieden als het Gooimeer, Naardermeer en het polderweidelandschap (Vechtstreek en Eemvallei). De kern zelf heeft vooral rondom de Vesting (Vestingwallen en schootsvelden) veel ruimte voor ontwikkeling van ecologie. Vanuit de ontwikkelingsvisie Ecolint is deze zone dan ook aangegeven als corridor tussen het Gooimeer en Naardermeer. Deze functie sluit goed aan bij de visie op de gewenste groenstructuur. De verdere ontwikkeling van het Ecolint zal dan ook in de toekomst blijven plaatsvinden.

Bij ecologie in de woonwijken van Naarden ligt de nadruk op educatie en aantrekkelijkheid voor burgers. Een goed voorbeeld hiervan is de kikkerpoel die is aangelegd in De Fortlanden. Naast de ecologische functie is de kikkerpoel ook aantrekkelijk voor kinderen en sluit de natuurlijke uitstraling van de poel aan op de belangrijke ecologische functies van de groene rand van de wijk.

Een ecologische inrichting van het groen blijft beperkt tot de grotere groeneenheden zoals het groen rondom de Vesting, het Ecolint en de groene rand rondom de wijk Naarderwoonbos. Deze groeneenheden hebben allemaal een relatie met omliggend ecologische groen of ze zich bevinden op de overgang met het buitengebied. Aansluitend daarop vormen de bermen langs ontsluitingswegen en de spoorlijn door middel van extensief beheer een belangrijke ecologische dooradering van de kern.

5.1.2 Groenbeheer en Flora- en Faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het beschermen van inheemse soorten (vastgelegd in 3 tabellen) en elementen/objecten door het verbieden van handelingen die tot verstoring, verontrusting en dergelijke leiden. De Flora- en faunawet biedt de mogelijkheid om voor reguliere onderhoudswerkzaamheden (bestendig beheer) een vrijstelling van de ontheffingsplicht te krijgen mits wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Versillende organisaties hebben een gedragscodes opgesteld om beheer volgens de Flora- en faunawet in de praktijk mogelijk te maken. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft de gedragscode "bestendig beheer van gemeentelijke groenvoorzieningen" van de Vereniging Stadswerk Nederland en de Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG) in december 2007 goedgekeurd. Gemeenten doen er verstandig aan het gebruik van deze of een soortgelijke gedragscode te implementeren in de organisatie.

Het uitvoeren van werkzaamheden volgens de gedragscode is noodzakelijk wanneer onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd aan groenvoorzieningen van de gemeente Naarden waar (mogelijk) beschermde soorten voorkomen.

Wanneer hierbij wordt gehandeld volgens de gedragscode, wordt schade aan (lokale) populaties van beschermde dieren en planten voorkomen of tot een minimum beperkt.

Volgens de gedragscode dient de opdrachtgever informatie over de aanwezige (waardevolle) flora en fauna in het besteksgebied aan te leveren. De opdrachtgever geeft hierbij de beschermingsstatus aan en hoe deze soorten te beschermen. De opdrachtnemer dient op zijn beurt aan te geven hoe hij zijn werkzaamheden af stemt op deze flora en fauna en instrueert hierover zijn medewerkers. Dit wordt door de opdrachtnemer (bijv. aannemer of eigen dienst) in een plan van aanpak vastgelegd. Tijdens de uitvoering legt de aannemer vervolgens waarnemingen van flora en fauna en de hieruit voortkomende wijzigingen van het beheer vast. Na uitvoering van de werkzaamheden vindt een evaluatie plaats, waarbij wordt bekeken of wijziging van het plan van aanpak noodzakelijk zijn.

De volgende aspecten spelen daarbij een rol:

Taken opdrachtgever (gemeente):	Taken opdrachtnemer:
Inzichtelijk hebben waar specifieke natuurgebieden liggen en beschermde plant- en diersoorten voorkomen.	Aantoonbare deskundigheid op het gebied van FF in relatie met de onderhoudswerken
Informatie over de aanwezigheid van bijzondere soorten, hoe deze soorten te beschermen, te behouden of te ontwikkelen.	Toepassen gedragscode en gebruik maken van informatie opdrachtgever (voorkomen van soorten)
Monitoring en evaluatie van de werkzaamheden	Rapportage en evaluatie van uitgevoerde onderhouds-maatregelen en terugkoppeling naar de opdrachtgever
Calamiteiten afhandelen met LNV	Signalering calamiteiten die het naleven van de gedragscode onmogelijk maken en terugkoppeling naar opdrachtgever

Het is voor de gemeente dus van belang dat zij weet op welke locaties mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn. Dit kan bijvoorbeeld worden vastgelegd op een natuurwaardenkaart. Hierop wordt middels een inventarisatie aangegeven waar flora en fauna onderhoudswerkzaamheden beïnvloeden. Door dit periodiek te herhalen (3 tot 5 jaar) kan de gemeente tijdig informatie verstrekken aan aannemers.

Als tijdens werkzaamheden wordt geconstateerd dat flora en fauna die niet op de natuurwaardenkaart is aangegeven kan de uitvoering van de werkzaamheden in overleg met de opdrachtgever worden aangepast. Een gedegen kennis van flora en fauna is bij de uitvoerende partij dus nadrukkelijk van belang. Wanneer werkzaamheden door de eigen dienst worden uitgevoerd moeten zij ook tot op zekere hoogte kunnen beoordelen of waardevolle flora en fauna aanwezig is.

Actiepunten Ecologie

- Vaststelling van de gedragscode voor bestendig beheer door de raad en implementatie binnen de gemeentelijke organisatie.

5.2 Snippergroen en uitgiftebeleid

Snippergroen is openbaar groen van ondergeschikte betekenis, dat geen essentieel onderdeel vormt voor de groenstructuur van een wijk. Bij de uitgifte van verkoopbaar snippergroen vervult de gemeente zelf een actieve rol. De uitgifte van snippergroen vindt plaats volgens het *aanbodmodel*. Dit betekent, dat individuele verzoeken van burgers om snippergroen aan te kopen worden afgewezen.

5.2.1 Criteria voor uitgifte

Groen neemt een belangrijke plaats in bij de inrichting en beleving van de openbare ruimte in Naarden. Niet al het gemeentelijke groen is echter bepalend voor de groene uitstraling. Met name kleine restpercelen of 'overhoeken' leveren de gemeente soms meer (beheertechnische) problemen op dan dat ze werkelijk bijdragen aan de kwaliteit van de woonomgeving. In wijken met voldoende groen (zie paragraaf 1.4.1) kan onder bepaalde voorwaarden groen worden uitgegeven. Hiervoor zijn onderstaande criteria opgesteld.

- Het moet gaan om overig groen. Dit is openbaar groen van ondergeschikte betekenis en bevindt zich niet in de stads- of wijkgroenstructuur.
- Op het perceel zijn geen bijzondere- dan wel monumentale bomen aanwezig.
- De verbreding van de zijtuin mag niet meer bedragen dan 5 meter en de diepte van de achtertuin niet meer dan 10 meter.
- Fiets- en wandelroutes die **niet specifiek** zijn bestemd voor ontsluiting van aangrenzende woningen e.d. dienen in het openbaar groen te blijven liggen. Ook doorgaande (spoor)wegen dienen in het openbaar groen te blijven liggen. Voor beiden geldt dat binnen de bebouwde komgrenzen een 'buffer' van minimaal 3 meter van toepassing is en buiten de bebouwde komgrens minimaal 5 meter.
- Uitgifte mag niet leiden tot verkeersonveilige situaties.
- Uitgifte mag niet leiden tot onbeheerbare groenstroken.
- In het perceel mogen geen kabels en/of leidingen liggen.
- Uitgifte mag niet leiden tot onbeheerbare groenstroken en versnippering van het groenbeheer. Uit te geven groen dient dan ook altijd te bestaan uit een aaneengesloten perceel of als samenhangend geheel van meerdere percelen.

Overige relevante zaken

- Uitgifte vindt slechts plaats aan de eigenaren van aanliggende percelen. Bij huurwoningen wordt de grond alleen verkocht aan de verhuurder.
- De grondprijs wordt vastgesteld aan de hand van het taxatiemodel. Jaarlijks wordt deze geïndexeerd.
- Uitgifte vindt plaats met in acht name van de algemene verkoopvoorwaarden en de van toepassing verklaarde bijzonder verkoopvoorwaarden.
- In de begeleidende brief die bij de verkoopaanbieding wordt verzonden wordt uitdrukkelijk vermeld dat het niet zondermeer zal zijn toegestaan de grond te bebouwen, aangezien deze in beginsel een 'groenbestemming' heeft.

5.2.2 Uitgiftebeleid: aanbodmodel

De gemeente Naarden hanteert voor het uitgeven van groen het beleid dat uitgifte plaatsvindt bij uitwerking van groenactieplannen. Dit heeft er toe geleid dat de afgelopen jaren al veel groen is uitgegeven.

Regelmatig worden door burgers buiten de vaststelling van een groenactieplan verzoeken ingediend om niet structureel groen aan te kopen. Gelet op het uitgiftebeleid worden deze incidentele verzoeken doorgaans afgewezen of buiten behandeling gelaten.

Inhoudelijk gaat het om de volgende verzoeken:

- De strook grond is al eerder aangeboden in het kader van een groenactieplan. Van het aanbod is toen geen gebruik gemaakt. Het verzoek wordt afgewezen, omdat het aanbod eenmalig was;
- De strook grond is niet eerder aangeboden, omdat in het groenactieplan de strook niet is aangemerkt als verkoopbaar. Het verzoek wordt afgewezen, omdat de strook grond essentieel is voor de groenstructuur van de wijk.
- De strook groen is gelegen in een wijk, waarvoor nog geen groenactieplan is vastgesteld. Het verzoek wordt buiten behandeling gelaten, omdat vaststelling van de groenstructuur in de wijk op de planning staat. Afhankelijk van de vaststelling van het groenactieplan zal door de gemeente zelf voor de strook grond al dan niet een aanbod worden gedaan.

Het snippergroen verkoopbeleid kan als volgt worden samengevat:

- Het snippergroen verkoopbeleid is een *actief* verkoopbeleid van de gemeente. Dit houdt in, dat individuele aanvragen tot aankoop worden afgewezen en dat de gemeente zelf de te verkopen stroken groen aanbiedt;
- Het aanbod van de gemeente is in beginsel eenmalig. Dat wil zeggen, dat als van het aanbod geen gebruik is gemaakt binnen de daarvoor gestelde termijn, daarop in een later stadium niet alsnog een beroep kan worden gedaan;
- Bij een aanbod van aaneengesloten percelen vindt verkoop pas plaats, als alle eigenaren het aanbod daadwerkelijk hebben geaccepteerd (*aaneengesloten verkoop*).

Verkoop of verhuur

Naast verkoop van groen werd in het verleden ook regelmatig groen te huur aangeboden. Van deze verhuurde percelen is niet meer geheel duidelijk om welke hoeveelheid het gaat. Daarnaast zijn afspraken over het beheer en aansprakelijkheid niet te achterhalen. Met als gevolg dat de gemeente vaak onverwacht voor extra kosten komt te staan als blijkt dat bijvoorbeeld gemeentelijke bomen op deze gronden gevaar of schade opleveren.

Geconstateerd is dat het gaat om een groot aantal percelen waarvan de verhuurafspraken niet duidelijk zijn. Het is wenselijk een stappenplan op te stellen om deze percelen in kaart te brengen, de huurcontracten op te zeggen en de huurders indien mogelijk (volgens de uitgiftecriteria) een koopcontract aan te bieden.

5.2.3 Handhaving en illegaal gebruik

Naast dat het door het verhuur van gronden niet altijd mogelijk is gemeente grond van particuliere gronden te onderscheiden, draagt ook het illegaal gebruik van gemeente gronden hieraan bij. We spreken over illegaal gebruik van gemeentegrond als grond bij de (particuliere) tuin getrokken is en er tussen particulier en gemeente geen afspraken zijn gemaakt over ingebruikname van de grond. Omdat deze gronden onrechtmatig in gebruik zijn genomen zal de gemeente actie moeten ondernemen voor het alsnog sluiten van een

koopcontract of het terugvorderen van de groen.

Het uitbannen van het illegale gebruik heeft een aantal redenen:

- rechtsongelijkheid ten opzichte van inwoners die wél een aanvraag indienen om grond te mogen kopen.
- het recht op terugvordering na een gebruik van vele jaren verjaard. In het overgrote deel van de gevallen betreft deze verjaringstermijn 20 jaar.

Verjaring heeft tot gevolg dat de kwaliteit van de openbare ruimte afneemt, aangezien de grond geen publieke functie meer heeft. Daarnaast kan het problemen opleveren bij toekomstige reconstructie of herinrichting omdat geen gebruik gemaakt kan worden van de grond. Wanneer de grond wel nodig is zal deze teruggekocht moeten worden. Om verjaring te voorkomen wil de gemeente illegaal gebruik actief aanpakken. Hiervoor moet handhavingsbeleid opgesteld worden. Dit heeft een aantal voordelen:

- Het handhaven van een illegale situatie kan beter worden gemotiveerd. Er kan namelijk naar het handhavingsbeleid worden verwezen.
- Minder risico op een juridische procedure of aansprakelijkheidsstelling wegens onrechtmatig handelen. Wanneer wordt gehandeld volgens een vastgesteld beleid zal minder snel een beroep worden gedaan op willekeur en handelen in strijd met het zorgvuldigheids- en vertrouwensbeginsel.
- In het handhavingsbeleid kunnen prioriteiten worden vastgelegd. Er kan doelgericht en doeltreffend worden opgetreden.
- Gepubliceerd beleid biedt de burger duidelijkheid, wat een politieke en maatschappelijk draagvlak voor handhaving creëert.
- Consistent en consequent uitgevoerd handhavingsbeleid werkt preventief.

Bij herinrichting en reconstructies zal illegaal gebruik direct worden aangepakt, aangezien in deze situaties de gehele inrichting van de openbare ruimte wordt herzien.

Actiepunten Snippergroen en uitgiftebeleid

- Opstellen stappenplan verhuurde gemeentegronden
- Opstellen integraal handhavingsbeleid gericht op het terugvorderen en in de toekomst voorkomen van illegaal grondgebruik.

5.3 Burgerparticipatie/ inspraak

Burgers beleven en maken gebruik van het groen in hun woonomgeving. Het is dan ook belangrijk dat de (her)inrichting aansluit bij de wensen van de bewoners. Afhankelijk van de soort en de plaats van de plannen in de groenstructuur kunnen burgers in meer of mindere mate gevraagd worden naar hun mening of wensen. Voor de mate van meepraten door burgers wordt verwezen naar hoofdstuk 2 groenstructuur.

Burgerparticipatie en inspraak kunnen op verschillende manieren plaatsvinden. Onderstaand schema geeft een overzicht van de communicatiemethoden en eventuele werkwijzen die toegepast kunnen worden in verschillende onderdelen

Communicatie Methode	Doel	Werkwijze	Toepasbaar bij:
Informatie verstrekking	Burgers informeren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informatie bijeenkomst ▪ Folder/ artikel 	Stadstructuur, Wijkstructuur en overig groen
Raadpleging	Burgers laten reageren op een (concept) plan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inspraakbijeenkomst 	Wijkstructuur en overig groen
Inventarisering	Burgers vooraf betrekken bij nieuwe plannen en hun mening/ wensen opnemen.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gesprekken ▪ Schouw ▪ Vragenlijst/ enquête 	Wijkstructuur en overig groen
Samenwerking	Burgers en gemeente werken samen bij uitvoering van inrichting en beheer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zelfbeheercontracten ▪ Adoptie van groen 	Overig groen

van de groenstructuur. (schema is getoetst aan de discussie-notitie voor wijkgericht werken van juli 2008)
 Bij raadpleging (en in mindere mate ook bij inventarisering) kan de gemeente burgers vragen om voorstellen te doen voor inrichting. Een risico daarbij is dat de voorstellen sterk uiteenlopen, niet aansluiten bij de visie van de gemeente of tegenstrijdig zijn met wet- en regelgeving. Om ervoor te zorgen dat de plannen haalbaar en uitvoerbaar zijn kan de gemeente burgers keuzemodellen voorleggen. Bijvoorbeeld: In een woonstraat moeten nieuwe bomen worden

aangeplant. De straat is smal en de bomen komen in de verharding te staan. De gemeenteambtenaren stellen vanuit hun vakkennis een lijst op van enkele boomsoorten die op deze plaats aangeplant kunnen worden. De bewoners van de straat kiezen uit deze lijst een boomsoort.

De samenwerking tussen burgers en gemeente bij uitvoering van inrichting en beheer is een vooruitstrevende methode die vanuit de gemeente vraagt om een gedegen voorbereiding (administratief en coördinerend) en veel verantwoordelijkheid bij burgers weglegt. Deze methode zal alleen worden toegepast bij zeer specifieke projecten. Bijvoorbeeld bij nieuwbouw- of totale renovatie projecten.

Een andere samenwerkingsvorm tussen gemeente en bewoners is de samenwerking met woningbouwverenigingen. In 2008 is een eerst samenwerkingsproject met succes afgerond. De gemeente ziet de samenwerking met de woningbouwvereniging als een positieve ontwikkeling die in de toekomst voortgezet gaat worden.

Naast deze communicatie methodes voor- of tijdens een project is het ook belangrijk om als gemeente tussentijds te weten wat er speelt onder de bevolking en met burgers de dialoog hierover aan te gaan. Door middel van open interactie met burgers kan de gemeente inventariseren waar zich knelpunten voordoen of welke acties van de gemeente gewaardeerd worden door de burgers. Met deze informatie kan de gemeente nog beter inspelen op de wensen van burgers.

Actiepunten Burgerparticipatie/ inspraak

- Verder ontwikkelen/ structureren van de samenwerking met de woningstichting.
- Uitvoering van een pilot/proef met een communicatiemethode om de dialoog met burgers op gang te brengen

Eerdere projecten waarbij burgers inspraak hebben gehad.

5.4 Andere beheergerelateerde beleidsonderwerpen

Naast de hiervoor beschreven beleidsthema's zijn er andere beleidsonderwerpen die kort aandacht vragen in dit groenstructuurplan. Deze beleidsonderwerpen hebben een zijdelingse relatie met het beheer van het openbaar groen.

5.4.1 Afhandeling meldingen

Regelmatig krijgt de gemeente Naarden van burgers meldingen en verzoeken voor het aanpassen en repareren van elementen in de openbare ruimte. Deze meldingen komen binnen in het meldingsstelsel waarna hieraan een prioriteit wordt gehangen. De categorieën die voor het openbaar groen van belang zijn, zijn hieronder weergegeven.

Meldingssoort	Subcategorie	Prioriteit
Netheid	Afval	
	Zwerfafval	2 werkdagen
	Volle afvalbak	0 werkdagen
	Overige	5 werkdagen
Beheerbaarheid	Groenvoorzieningen	
	Verzoeken schoffelwerkzaamheden	5 werkdagen
	Verzoeken snoeien	5 werkdagen
	Loshangende takken zonder gevaar	5 werkdagen
(Verkeers)veiligheid	Speeltoestellen	
	Regulier onderhoud	2 werkdagen
	Bestrating	
Veiligheid	Boomwortels drukken bestrating op	5 werkdagen
	Groenvoorzieningen	
	Loshangende takken met gevaar	1 werkdagen
Volledigheid	Speeltoestellen	
	Gevaarlijke situaties	1 werkdagen
	Straatmeubilair	
	Reparaties	1 werkdagen

In het schema is onderscheid gemaakt in de meldingssoorten Netheid, Beheerbaarheid, Veiligheid en Volledigheid. Meldingen die te maken hebben met veiligheid en volledigheid hebben een hogere prioriteit dan de andere

meldingen. Zo moeten gevaarlijke situaties binnen de dag van de melding worden opgelost, kunnen meldingen over het reguliere onderhoud of zwerfafval binnen 2 werkdagen worden verholpen en is het voor andere meldingen mogelijk na contact met de melder op langere termijn een oplossing te zoeken.

De werking van het meldingsstelsel wordt als goed ervaren. Meldingen kunnen binnen de gestelde tijd worden verwerkt en ook de terugkoppeling binnen de gemeente en naar de melder verloopt goed. Een aandachtspunt is het preventief voorkomen van meldingen. Door op de juiste momenten onderhoudswerkzaamheden (bladruimen, schoffelen e.d.) uit te voeren kunnen klachten worden voorkomen. In het nader op te stellen groenbeheerplan zal de planning van onderhoudswerkzaamheden worden uitgewerkt.

5.4.2 Ziektebestrijding

In bomen en beplanting komen regelmatig ziektes en plagen voor. Ze beïnvloeden de groei van de beplanting en zijn meestal voor mensen van geen betekenis. Soms hebben ziekte en plagen echter als resultaat dat de beplanting sterk achteruitgaat in gezondheid en daardoor een gevaar kan opleveren voor mensen. Omdat dit vooral voorkomt bij bomen zal in het op te stellen bomenbeleidsplan hier verder op ingegaan worden.

5.4.3 Gebruik chemische middelen

De gemeente Naarden heeft lange tijd geen gebruik gemaakt van chemische middelen bij het beheer van de openbare ruimte. Enige jaren geleden is echter de afweging gemaakt chemische middelen weer toe te passen op verhardingen om daarmee de kosten voor onkruidbestrijding te verlagen. Dit heeft tot gevolg gehad dat in het huidige beheer chemische onkruidbestrijding plaatsvindt op verhardingen, volgens de wettelijke kaders. In beplanting worden alleen incidenteel chemische middelen gebruikt voor het insmeren van stobben (bijv. acacia's en populieren vanwege opschot en lepziekte) bij het afzetten van beplanting.

Het gebruik van chemische middelen wordt vanwege de schadelijke milieueffecten steeds meer aan banden gelegd. De Europese en landelijke overheid leggen steeds meer beperkingen op ten aanzien van het gebruik van

chemische middelen op verhardingen en in beplanting. Gebruik bij bepaalde weersomstandigheden, registratie en toegepaste werkmethode zijn daar voorbeelden van. Daarnaast zijn veel middelen die in het verleden gebruikt werden niet meer toegelaten en zijn voor de wel toegestane middelen wettelijke gebruikseisen opgesteld.

Het is dan ook te verwachten dat over geruime tijd het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in beplanting en op verharding wordt verboden. De gemeente Naarden zoekt daarom naar een vervangende bestrijdingsmethode om het onkruid op verhardingen tegen te gaan. Een voorbeeld hiervan is het gebruik (sinds 2002) van Herbifoam in de Vesting. Daarnaast is onlangs een proef gedaan met een middel op basis van azijn.

Naast een vervangende bestrijdingsmethode is preventief bestrijden van onkruidgroei een belangrijk uitgangspunt. Door de openbare ruimte in te richten op chemischvrij beheer worden de mogelijkheden voor onkruidgroei verkleind. Preventieve inrichting kan plaatsvinden door minimale toepassing van obstakels en bomen in verharding en het beperken van de voeglengte van verharding. In beplanting kan onkruidgroei worden teruggedrongen door het toepassen van gras en gezonde beplanting met een hoge sluitingsgraad van het plantvak.

Actiepunten Beheergerelateerde beleidsonderwerpen

- Discussie binnen de gemeentelijke organisatie over het gebruik van chemische middelen
- Bij ontwerp en (her)inrichting van de openbare ruimte preventieve onkruidbestrijding als een uitgangspunt meenemen.

6 Aandacht- en actiepunten

Met het vastleggen van de gewenste groenstructuur en het opstellen van beleid heeft de gemeente Naarden een goede basis gelegd voor de inrichting en beheer van het openbaar groen. Om de bepaalde visie over langere tijd te realiseren is het noodzakelijk vervolgstappen te ondernemen. De vervolgstappen zijn hieronder nogmaals opgesomd.

Om deze actiepunten van de groenstructuur uit te voeren is het noodzakelijk deze verder te detailieren en dit af te stemmen met de bewoners en buurtplatforms, volgens het daarvoor in paragraaf 5.3 beschreven beleid. Bij de uitwerking van de actiepunten kan aangesloten worden bij het wijkgerichtwerken.

In het hoofdstuk groenbeleid zijn voor verschillende beheer- en beleidsthema's voorstellen gedaan voor verbetering van het groenbeleid. Deze verbeteringen zijn als actiepunten beschreven. Als vervolg op het groenstructuurplan zullen deze actiepunten uitgewerkt gaan worden. Naast deze actiepunten is ook de verdere uitwerking van het groenstructuurplan in een op te stellen groenbeheerplan van belang voor de verbetering van het groenbeheer.

6.1 Aandachtspunten groenstructuur

Wijk	Aandachtspunten
Naarden Vesting	<ul style="list-style-type: none">De buitenrand is aan de noordzijde erg dicht beplant en heeft daardoor een gesloten uitstraling. De buitenrand is eigendom van de Rijksgebouwendienst en zal in de toekomst opener gemaakt worden waardoor de beleefbaarheid van de Vesting ook hier verbeterd.
Componistenkwartier	<ul style="list-style-type: none">De hofjes creëren achterkanten met anonieme groenvlakken.De vijver heeft een besloten rand met weinig zicht op het water. Door de vijver opener te maken wordt het zicht op de vijver en de beleefbaarheid van het water verbeterd. Daarbij kan ook een versterking van de boomstructuur plaatsvinden.
Rembrandtpark	<ul style="list-style-type: none">De aantrekkelijkheid van het water is beperkt. Dit kan verbeterd worden de uitstraling van de vijver te verbeteren en aantrekkelijk te maken voor burgers. (Dit aandachtspunt is ook opgenomen in het Waterplan)
Oranje Nassaupark Noord	<ul style="list-style-type: none">Het enkele gemeentegroen nabij het kruispunt bestaat uit grove en hoge heesters die niet passen bij het royale beeld van deze wijk. Een aanpassing in het beplantingstypen is dan ook wenselijk.Het veldje met de grote bomen heeft veel massa, waardoor de onderbeplanting (vooral gras) is verdwenen. De bomen zijn van bijzondere waarde en een renovatie is op dit moment dan ook niet wenselijk. Bij uitval van bomen kan het veld opnieuw worden ingericht met een gesloten onderbeplanting
Oranje Nassaupark Zuid	<ul style="list-style-type: none">Het groen nabij verzorgingshuis 'Ravelijn' heeft een rommelige uitstraling en dient heringericht te worden.

Wijk	Aandachtspunten
Ministerpark	<ul style="list-style-type: none"> De kleine groenelementen op hoekpunten en aan koppen van woningen zijn matig van kwaliteit. Dit kan verbeterd worden door het toepassen van goed gesloten beplantingsvakken.
De Fortlanden	<ul style="list-style-type: none"> Geen aandachtspunten aanwezig.
Naardermeerkwartier	<ul style="list-style-type: none"> Enkele groenelementen zijn van matig van kwaliteit. Dit kan verbeterd worden door het toepassen van goed gesloten beplantingsvakken.
Vierhoven	<ul style="list-style-type: none"> De grote groeneenheden hebben een rommelige uitstraling die verbeterd kan worden door het dunnen van beplanting en aanplanten van lagere beplanting De beplanting langs het water is erg gesloten. Door deze opener te maken verbetert de beleving van het water.
Keverdijk	<ul style="list-style-type: none"> Verschillende kleine groenvakken zijn van slechte kwaliteit en dienen gerenoveerd te worden
Jac. P. Thuissepark	<ul style="list-style-type: none"> Verschillende kleine groenvakken zijn van slechte kwaliteit en dienen gerenoveerd te worden
Naarderwoonbos	<ul style="list-style-type: none"> De wijk heeft een erg geïsoleerde ligging met weinig zicht van buiten af en geen duidelijke orientatie. Dit kan voor buitenstaanders als ongewenst worden ervaren. Een aanpassing is echter niet wenselijk vanwege het besloten karakter van de wijk
Bos van Bredius	<ul style="list-style-type: none"> Tijdige vervanging van de boomstructuren
Valkeveen	<ul style="list-style-type: none"> Geen aandachtspunten aanwezig
Bedrijvenpark Gooimeer Noord	<ul style="list-style-type: none"> Het bedrijventerrein kent een hoge parkeerdruk die ook op het groen drukt.
Bedrijvenpark Gooimeer Zuid	<ul style="list-style-type: none"> Veel bedrijven hebben op eigen terrein groen aangebracht. Dit conflicteert met de bestaande groenstructuur. Wanneer de bedrijven meer betrokken worden bij de groeninrichting kunnen deze op elkaar afgestemd worden. De extensief beheerde bermen geven een rommelige uitstraling. Een intensiever maaibeheer kan dit verbeteren. Het bedrijventerrein kent een hoge parkeerdruk die ook op het groen drukt.

6.2 Actiepunten groenbeleid

Beleids thema's	Actiepunten
5.1 Ecologie	<ul style="list-style-type: none"> Vaststelling van de gedragscode voor bestendig beheer door de raad en implementatie binnen de gemeentelijke organisatie.
5.2 Snippergroen en uitgiftebeleid	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen stappenplan verhuurde gemeentegronden. Opstellen integraal handhavingsbeleid gericht op het terugvorderen en in de toekomst voorkomen van illegaal grondgebruik.
5.3 Burgerparticipatie en inspraak	<ul style="list-style-type: none"> Verder ontwikkelen en structureren van de samenwerking met de woningstichting. Uitvoering van een pilot/proef met een communicatiemethode om de dialoog met burgers op gang te brengen.
5.4 Andere beheergerelateerde onderwerpen	<ul style="list-style-type: none"> Discussie binnen de gemeentelijke organisatie over het gebruik van chemische middelen. Bij ontwerp en (her)inrichting van de openbare ruimte preventieve onkruidbestrijding als uitgangspunt meenemen.

7 Samenvatting

Groen is steeds belangrijker in onze drukke samenleving. Investeren in groen is dan ook noodzakelijk en kan zowel direct als indirect leiden tot aanzienlijke besparingen op kosten voor gezondheidszorg, veiligheid, wonen en recreatie. Enkele voorbeelden waaruit blijkt wat groen voor mensen doet zijn hier weergegeven: (bron: www.groenforumnederland.nl)

- Een woonomgeving waarin groen en water gecombineerd worden, verhoogt de waarde van onroerend goed.
- Een groene werkomgeving leidt tot minder ziekteverzuim, tot een grotere inzet en inventiviteit van werknemers.
- Uitzicht op een groene omgeving in bijvoorbeeld een zieken- of verpleeghuis versnelt het herstelproces
- Groen in de woonomgeving maakt wandelen, fietsen en hardlopen aantrekkelijk. En lichaamsbeweging is gezond!

De gemeente Naarden erkent het belang van groen. Het groenstructuurplan is opgesteld om het groen in de gemeente te beschrijven en vast te leggen, zodat waardevolle groenstructuren beschermd en behouden worden en waar nodig versterkt. En er gelijktijdig een eenduidige aanpak ligt voor al het groen binnen de gemeente zowel qua inrichting als beheer.

Groenstructuur

Het karakter van de wijken in de gemeente Naarden wordt niet alleen gevormd door wegen- en bebouwingspatronen. Ook de aanwezigheid van groen draagt in grote mate bij aan het karakter van een kern. Voor de gemeente Naarden zijn drie groenniveaus aangegeven met als doel het vaststellen en beschermen van de bestaande structuren en het ontwikkelen van de gewenste groenstructuur.

Stadsstructuur	Representatief groen van belang voor de gehele gemeente Naarden. Bijvoorbeeld als historische element of benadrukking van ontsluiting van de kern.
Wijkstructuur	Functioneel of structuurbepalend groen met een gebruiksfunctie voor de gehele wijk
Overig groen	Groen wat belangrijk is voor direct aanwonende maar geen meerwaarde heeft voor de totale stad of wijk.

De gewenste groenstructuur is een ideaalbeeld voor het toekomstige groen. De verschillende onderdelen van de groenstructuur hebben binnen de gemeente op de eerste plaats een structurerende werking, doordat belangrijke ontsluitingswegen worden benadrukt en stedenbouwkundige structuren worden ondersteund. Daarnaast draagt het groen bij aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Het biedt de mogelijkheid tot recreatie en is aantrekkelijk voor ecologie maar groen kan ook een bijdrage leveren aan educatie en sociale contacten. Deze functies maken dat groen een belangrijk onderdeel vormt van de gemeente en sterk bijdraagt aan de kwaliteit van de woonomgeving.

De gemeente Naarden staat bekend om haar historische Vesting, die nog in zeer goede staat verkeerd en waar groen een belangrijke rol speelt in de uitstraling van de Vesting. Naast de Vesting kent Naarden verschillende uitbreidingswijken met elke een eigen karakter. Het groen in deze wijken heeft een sterke relatie met de ontstaansgeschiedenis van de wijken.

Om tot de gewenste groenstructuur te komen zijn per wijk enkele aandachtspunten opgesteld waaraan de gemeente de komende tijd zal gaan werken.

Groenbeleid

Naast het vastleggen van de gewenste groenstructuur zijn in het groenstructuurplan ook een aantal beleidsthema's uitgewerkt die belangrijk zijn bij het dagelijks beheer van het groen.

Ecologie

Naarden ligt als stedelijke eenheid tussen grote ecologisch aantrekkelijke gebieden als het Gooimeer, Naardermeer en het polderweidelandschap. De kern zelf heeft vooral rondom de Vesting veel ruimte voor ontwikkeling van ecologie. De ontwikkelingsvisie Ecolint sluit aan bij de gewenste groenstructuur en zal dan ook verder worden ontwikkeld.

Ook in de woonwijken komen ecologische waarden voor. De nadruk ligt hierbij op educatie en aantrekkelijkheid van het ecologisch groen voor burgers. Daarnaast blijft binnen de bebouwde kom van Naarden de ecologische inrichting beperkt tot de grotere groeneenheden zoals het groen rondom de Vesting, en de groene rand rondom de wijk Naarderwoonbos. Deze gebieden hebben een sterke relatie met omliggende ecologische gebieden of ze zijn een overgang naar het buitengebied.

Bij ecologie in de woonwijken van Naarden ligt de nadruk op educatie en aantrekkelijkheid voor burgers. Een goed voorbeeld hiervan is de kikkerpoel die is aangelegd in De Fortlanden. Naast de ecologische functie is de kikkerpoel ook aantrekkelijk voor kinderen en sluit de natuurlijke uitstraling van de poel aan op de belangrijke ecologische functies van de groene rand van de wijk. Aansluitend daarop vormen de bermen langs ontsluitingswegen en de spoorlijn door middel van extensief beheer een belangrijke ecologische dooradering van de kern.

Om de flora en fauna in Nederland te beschermen is de Flora- en faunawet opgesteld. Deze wet beschermt inheemse soorten door het verbieden handelingen die tot verstoring, verontrusting en dergelijke. Het beheer van openbaar groen kan door de Flora- en faunawet bemoeilijkt worden, daarom is een vrijstelling opgesteld die het mogelijk maakt bestendig beheer uit te voeren als gewerkt wordt volgens een vastgestelde gedragscode. De gemeente Naarden zal een gedragscode vaststellen en deze binnen de gemeentelijke organisatie implementeren.

Snippergroen en uitgiftebeleid

Regelmatig worden door burgers verzoeken ingediend om delen van de openbare ruimte in gebruik te mogen nemen. Deze aanvragen betreffen in de meeste gevallen de aankoop van openbaar groen. Om deze verzoeken te kunnen beoordelen zijn criteria opgesteld waaraan uit te geven groen moet voldoen. Zo wordt voorkomen dat versnippering van groen plaatsvindt of structuurgroen wordt uitgegeven. Verhuur van groen is voor de gemeente niet wenselijk.

In het verleden heeft regelmatig verhuur van gronden plaatsgevonden. Van deze huurovereenkomsten zijn echter maar beperkte gegevens beschikbaar waardoor het wenselijk is een stappenplan op te stellen om deze percelen in kaart te brengen, de huurcontracten op te zeggen en de huurders indien mogelijk (volgens de uitgiftecriteria) een koopcontract aan te bieden. Het is voor de gemeente niet wenselijk in de toekomst nog huurcontracten met burgers af te sluiten.

Naast dat het door het verhuur van gronden niet altijd mogelijk is gemeente grond van particuliere gronden te onderscheiden, draagt ook het illegaal gebruik van gemeente gronden hieraan bij. Omdat deze gronden onrechtmatig in gebruik zijn genomen zal de gemeente actie moeten ondernemen voor het alsnog sluiten van een koopcontract of het terugvorderen van de groen. Om verjaring te voorkomen wil de gemeente illegaal gebruik actief aanpakken. Hiervoor moet handhavingsbeleid opgesteld worden.

Burgers beleven en maken gebruik van het groen in hun woonomgeving. Het is dan ook belangrijk dat de (her)inrichting aansluit bij de wensen van de bewoners. Afhankelijk van de soort en de plaats van de plannen in de groenstructuur kunnen burgers in meer of mindere mate gevraagd worden naar hun mening of wensen. In het schema op de volgende pagina zijn enkele communicatiemethoden omschreven die in verschillende situaties gebruikt kunnen worden. Aansluitend op het groenstructuurplan zal als proef een communicatiemethode uitgevoerd worden om zo de dialoog met burgers op gang te brengen.

Communicatie Methode	Doel	Werkwijze	Toepasbaar bij:
Informatie verstrekking	Burgers informeren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informatie bijeenkomst ▪ Folder/ artikel 	Stadstructuur, Wijkstructuur en overig groen
Raadpleging	Burgers laten reageren op een (concept) plan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inspraakbijeenkomst 	Wijkstructuur en overig groen
Inventarisering	Burgers vooraf betrekken bij nieuwe plannen en hun mening/wensen opnemen.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gesprekken ▪ Schouw ▪ Vragenlijst/ enquête 	Wijkstructuur en overig groen
Samenwerking	Burgers en gemeente werken samen bij uitvoering van inrichting en beheer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zelfbeheercontracten ▪ Adoptie van groen 	Overig groen

Naast de directe samenwerking met burgers heeft er in 2008 ook een samenwerking plaatsgevonden met een woningbouwvereniging. De gemeente ziet de samenwerking met de woningbouwvereniging als een positieve ontwikkeling die in de toekomst voortgezet gaat worden.

Andere beheergerelateerde beleidsonderwerpen

Naast de hiervoor beschreven beleidsthema's zijn er andere beleidsonderwerpen die kort aandacht vragen in dit groenstructuurplan. Deze beleidsonderwerpen hebben een zijdelingse relatie met het beheer van het openbaar groen.

1. Regelmatig krijgt de gemeente Naarden van burgers meldingen en verzoeken voor het aanpassen en repareren van elementen in de openbare ruimte. Deze meldingen worden via het meldingsysteem in de gemeentelijke organisatie uitgezet. De werking van dit systeem wordt als goed ervaren. Een aandachtspunt is het preventief voorkomen van klachten. Door op de juiste momenten onderhoudswerkzaamheden (bladruimen, schoffelen e.d.) uit te voeren kunnen klachten worden voorkomen. In het nader op te stellen groenbeheerplan komt dit onderwerp ook aan bod.

2. In bomen en beplanting komen regelmatig ziektes en plagen voor. Deze kunnen een achteruitgang van de beplanting tot gevolg hebben en daardoor gevaar opleveren voor burgers. Omdat dit vooral voorkomt bij bomen zal in het op te stellen bomenbeleidsplan hier verder op ingegaan worden.
3. De gemeente Naarden heeft lange tijd geen gebruik gemaakt van chemische middelen bij het beheer van de openbare ruimte. Enige jaren geleden is echter de afweging gemaakt chemische middelen weer toe te passen op verhardingen om daarmee de kosten voor onkruidbestrijding te verlagen. Op dit moment wordt het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen nog beperkt toegestaan maar het is te verwachten dat over enige tijd het gebruik wordt verboden. De gemeente Naarden zoekt daarom naar een vervangende bestrijdingsmethode om het onkruid op verhardingen tegen te gaan. Naast een vervangende bestrijdingsmethode is preventief bestrijden van onkruidgroei een belangrijk uitgangspunt bij ontwerp en (her)inrichting van de openbare ruimte.

Conclusie en vervolg

Met het vastleggen van de gewenste groenstructuur en het opstellen van beleid heeft de gemeente Naarden een goede basis gelegd voor de inrichting en beheer van het openbaar groen. Om de bepaalde visie over langere tijd te realiseren is het noodzakelijk de in het groenstructuurplan genoemde aandachts- en actiepunten uit te voeren.

Als vervolg op het groenstructuurplan zullen deze actiepunten uitgewerkt gaan worden. Naast deze actiepunten is ook de verdere uitwerking van het groenstructuurplan in een op te stellen groenbeheerplan van belang voor de verbetering van het groenbeheer.

8 Bijlagen